

*Constantem decorat
sonor*

WILDRUTA

Jouluna 1964

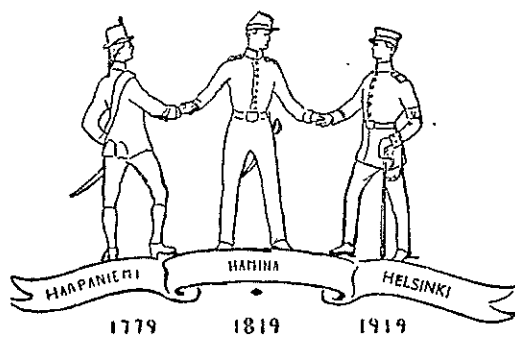
Suomen
Marsalkka
Mannerheimin
Kadettisäätiö

TUKEKAA KADETTIKUNNAN
AVUSTUSTOIMINTAA:

- lahjoittamalla Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisäätiölle
- käyttämällä Kadettikunnan adresseja
- käyttämällä Kadettikunnan onnitte-
ja kiitoskoritteja.

Adresseja sekä kutsu- ja pöytäkoritteja
on saatavana kadettipiirien sihteereiltä
ja Kadettikunnan toimistosta
Helsingistä os. Fredrikinkatu 16. A. 11.

Vyötti miekan vyötärölle Lupeellensa kylkiraudan

Kylkiraudan lukijoille

Toivotan Puolustusvoimien ja omasta puolestani Kadettikunnan jäsenille sekä kaikille Kylkiraudan lukijoille Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta. Samalla toivotan lehdelle jatkuvaa menestystä sen suorittaessa merkittävää työtä upseeriston tarvitseman tietouden levittäjänä.

Puolustusvoimain komentaja
Jalkaväenkenraali

S. Siimes

Puolustuslaitoksen kehityksessä emme ole unoh-
taneet korostaa henkisten tekijöiden merkitystä.
Meidän on muistettava, että silloin on kysymys
itsestämme, jopa persoonallisuutemme sisim-
mästä laadusta. Syvyydestämme kohoavat sa-
namme ja tekomme, asenteemme, koko olemi-
semme. Sentähden ulottukoon joulurauhan vai-
kutis sydäntemme salatuimpaan maailmaan.
Toivotan Jumalan Hengen lahjoja kaikille Kylki-
raudan lukijoille

Kenttäpiispa

Jouko Castrén

50 VUOTTA JÄÄKÄRILIIKKEEN SYNNYSTÄ

Jääkärien lähtiessä

Hongikon lailla, mi ryskyen kaatuu,
ajasta aikaan ainaisuuden
lähdette, jääkärit, toisenne jälkeen
edestä Pohjolan polven jo uuden...

Nykyinen nuoriso teitä ei tunne,
kalvennut muisto on vuosien mennen.
Kerran te nuoriso olitte itse,
urhojen urhot te olitte ennen...

Hehkuvan hengen te näytitte silloin,
innon ja uskon ja miehuuden mahdin.
Lockstedtin leiriltä kumina kuului
jäntevän jäärärimarssinne tahdin...

Tulitti tuskaan, vaaraan ja vainoon,
riensitte raivaten todeksi tarun.
Nostitte hulmuun vapausviirin
huuruista hallan ja kohtalon karun...

Lehti on kääntynyt, vierinyt virta.
Tiedetä ei, mik' on oikea, väärä.
Sumu on suuri nyt auringon eessä,
inha on ivan ja valheiden määrä...

Mutta te elätte, — elätte aina.
Multa ei unhoon uljuutta peitä.
Viiri on vapaa, se totuutta hulmaa,
— ei Lakedaimon urhojaan heitä!

Runot Reino Hirvisepän uudesta kokoelmasta "Viisi-
kolmatta", joka on julkaistu Talvisodan 25-vuotismuis-
toksi, ja jonka on kuvittanut taiteilija Erkki Tanttu.

25 VUOTTA TALVISODASTA

Viisikolmatta

Viisikolmatta vuotta! Sä muistathan,
aseveljeni korsusta sieltä,
sodan hyöky kun löi yli maailman,
tuli tuiversi pilvien pieltä?

Viisikolmatta vuotta, — kun kysytty ei,
mik' on mieli ja kuka — ja kunne...
Sama askelten tahti taas rajalle vei,
sama velvoitus, tuska ja — tunne.

Viisikolmatta vuotta! Ken kysynyt ois,
mikä puolue, arvo tai kieli?
Oli pientä se kaikki ja pyyhitty pois, —
ylin yks oli yhteinen mieli.

Oli yhteinen Äiti ja yhteinen Maa,
oli yhteinen huoli ja hätä...
Käsi kalvassa päätimme puolustaa
veren hinnalla kontua tätä.

Sinä muistat, kun riviin ja rintamaan
kävi isännän rinnalle renki,
isä poikaansa seurasi katseellaan,
— eli Vänrikki Stoolin henki.

Eli Stoolin henki. Hän urhoineen
oli astunut kumpujen yöstä.
Oli Pilvenveikko ja reipas Zidén
taas tarpaisut tapparan yöstä.

Taas Dufvankin pistintä tarvittiin
ja myös Kuormarenkiä halpaa,
taas palavasieluinen Wilhelm Schwerin
veren ehtyissä heilutti kalpaa.

Pään harmajan taivutti rukoukseen
joku Lode niin ilta kuin aamu —
yli armeijan kotkankatseineen
kohos Adlercreutzimme haamu...

Viisikolmatta vuotta! Sä muistathan,
mikä vahvasti porttimme pylväät, —
kutoi yllemme rautaisen haarniskan
kätet äitien, — aatokset ylväät...

Satoi, muistathan, taivaalta päivin ja öin
teräsmyrskyssä hehkuvaa laavaa, —
käsien kohmeisin paidoin — ja patruunavöin —
sidoit veljemme polttavaa haavaa...

Viisikolmatta vuotta! Ja kansa tää
puri hammasta, kärsi ja kesti.
Sata päivää ja yötä se pystyssä pää
piti paikkansa miehuullisesti...

Tämän, nuorin veljeni, kertoa ties
aseveikkomme sankaripaasi.
Ja se puhuu sun korvaasi: — Muista, mies,
— sinuun katsoo nyt syntymämaasi!

Talvisodan asema Suomen uusimmassa historiassa

Eversti K J Mikola

Talvisodasta tulee tänä talvena kuluneeksi jo neljännesvuosisata. Tänä aikana meille — sekä silloin jo aikuisina mukana eläneille että tuon ajan vasta lapsina kokeneille — on muodostunut kovasta talvesta 1939—1940 tietty, usein henkilökohtaisesti väritynyt mielikuva. Talvisodan päämäärän yksiselitteisyys ja sen tapahtumien dramaattinen selkeys ovat vaikuttaneet sen, että tuo henkilökohtainen mielikuva on suurimmalle osalle meistä hyvinkin samanlainen. Detaljikuviassa on sitä vastoin

eroavaisuuksia siitä riippuen oliko katselija silloin Säkkijärvellä vai Saarijärvellä, Summassa vai Suomussalmella.

On mahdollista, että ajallisen tarkkailuetaisyyden kasvaessa ja arkistojen auettua Talvisodan mielikuvassa tulee tapahtumaan joitakin muutoksia, ainakin omakohtainen mielikuva muuttuu tiedostetuksi käsitykseksi tapahtuneesta ja sen merkityksestä. 25 vuoden aika on kaikinpuolisen historiallisen arvioinnin kannalta vielä lyhyt. Arvioinnit ovat edelleen pääosaltaan aikalaisten arvioinnit omasta ajastaan. Mutta tuo aika on kuitenkin koko meidän itsenäisydenaikamme osana sittenkin niin pitkä, että meillä on jo edellytyksiä sijoittaa sen takaisen talven tapahtumat tiettyyn merkitykseensä 47 itsenäisydenvuoden puitteissa.

Talvisodan sijoittuminen kansainvälisen suurpolitiikan kenttään alkaa jo selkiintyä tietoisuudessamme. Tapahtumain lähtökohtana ei ollut Neuvostoliiton nimenomainen vihamielisyys Suomea kohtaan vaan Neuvostoliiton yleinen varautuminen oman puolustuksensa ja suurvalta-asemansa varmistamiseksi. Tapahtumain kehitykseen sodan asteelle tuli sitten vaikuttamaan osaltaan naapurusten kesken vallitseva epäluottamus. Neuvostoliitto ei luottanut Suomen puolueettomuustahdon vilpittömyyteen eikä varsinkaan Suomen kykyyn oman puolueettomuutensa ja alueensa koskemattomuuden suojelemiseen, toisin sanoen meidän maanpuolustuksemme tehokkuuteen. Suomi ei historiaansa ja Neuvostoliitossa mainostettuun maailmanvallankumousohjelmaan vedoten luottanut Neuvostoliiton esitysten rajallisuuteen. Naapurusten käsitykset ja näkökohdat kummankin oman turvallisuuden asettamista vaatimuksista olivat silloisissa oloissa sovittamattomat.

Talvisodan kansainvälisepoliittinen merkitys meille tämän päivän suomalaisille on ensi sijassa siinä, että sen poliittisesta kulusta ja eri valtioiden sen aikaisista asenteista me olemme voineet oppia tarkkailemaan omaa asemaamme maailman kartalla ja tämän aseman velvoituksia meille, kansainvälisten kiistojen ulkopuolella pysymään ja omasta elinmuodostaan ja vapaudestaan huolehtimaan pyrkivälle kansalle. Suuren maailmanteatterin tapahtumat heijastuvat kaikkialle. Mitä vakaampi on jonkun maan sisäpoliittinen elämä ja mitä määrätietoistemmin tämä maa on varautunut koskemattomuuttaan puolustamaan, sitä arvostetumpi on sen asema toisten silmissä ja sitä vähemmän muun maailman levottomuudet pääsevät sen rajojen sisäpuolelle vaikuttamaan. Levottomuudet syntyvät nopeasti, varautuminen vaatii aikaa. Siksi on oltava valmiina. Kovassa maailmassa kukin tekee johtopäätöksensä omien arviointiensä perusteella ja kukin on vastuussa itsestään. Nuori itsenäinen Suomi koki tämän 25 vuotta sitten.

Sisäpoliittisesti me olimme myös paljon. Me kasvoimme lopullisesti vasta silloin omaksi itsenäisyytensä tuntevaksi kansaksi. "Talvisodan henki"

on muodostunut käsitteeksi. Me aikalaiset sen tunnemme ja jotenkin yhä vaistoamme. Mutta olemmeko analysoineet sen sisintä olemusta? Päätäväisyys taistelussa, usko päämäärän puhtauteen, yhteinen uhrimieli ja keskinäisen auttamisen halu niin sanoissa kuin teoissakin ovat Talvisodan hengen rakennusaineita ja samalla sen ilmenemismuotoja. Ne eivät kuitenkaan vielä riitä perusteluiksi tuon hengen voimakkuudesta ja aina tänne asti — toivottavasti eteenpäinkin — ulottuvasta tehokkuudesta. Perustelut on mielestäni löydettyvissä Vapaussodan aikaisen haavan umpeutumisesta. V. 1918 meillä oli lähdetty hakemaan vapautta erilaisten katsomusten ja tavoitteiden pohjalta. Tämä johti kansalaissodan tragediaan kansallisen itsenäisyystaistelun toteutuessa. Siitä oli seurauksena toiselta puolen katkeruus ja toiselta puolen eräänlainen epäluottamus oman kansan jäseniä kohtaan. Kahden vuosikymmenen sisäinen rakennustyö lääkitti tuota haavaa, mutta se oli edelleen olemassa. Osa kansasta ei tuntenut itse olleensa mukana tämän rakennustyön pohjaa luotaessa eikä tuntenut sitä omakseen, vaikka nyt olikin siinä mukana. Ja kun sitten nähtiin ulkoapäin tuleva vaara itsenäisyyden ajan saavutuksia uhkaamassa, silloin ikäänkuin tarjoutui kaikille tilaisuus osoittaa olevansa suomalainen, aivan yhtä hyvin kuin kukka toinen tahansa. Yhtymisen halu oli molemmin puolinen. Voidaan sanoa todella veljen tuntee veljen veljekseen. Nyt seistiin vapauden puolesta kaikki samassa rintamassa.

Vain noin syvällinen keskinäisen yhteenkuuluvaisuudentunteen löytäminen saattaa synnyttää niin voimakkaan henkisen latauksen, jonka me tunnemme "Talvisodan henkenä".

Ylipäällikkö sanoi päiväkäskyssään N:o 1/1. 12. 1939: "Tämä sota ei ole mitään muuta kuin Vapaussotamme jatkoa ja loppunäytös". Hän tunsikin silloin, että nyt Suomen kansa on ehjänä ja kokonaisena vapauttaan puolustamassa. Hänestä itsestään "Valkoisesta kenraalista", tuli "Sinivalkoinen Marsalkka". Sisäinen vapaussota oli kaikissa meissä voitettu. Yhteisvoimin oli nyt ulkoinen vapaus varmistettava.

"Kansakunta, joka ei kunnioita menneisyyttä, ei ole tulevaisuuden arvoinen". Talvisodassa koettu kansallinen yksimielisyys ja sen kasvattama voima on sellainen tekijä meidän — tosin vasta 25 vuoden takaisessa — menneisyydessämme, että sen tunteminen antaa meille luottamusta kansalliseen tulevaisuuteen edelleenkin.

Talvisodan aikaisesta yleisestä tapahtumien kulkusta Suomen kansalle selvisi sen oma ulkopoliittinen asema. Sodan puristuksessa meille kirkastui oma kaikkia kansankerroksia yhdistävä kohtalonyhteydentunne ja vapaudentahtomme. "Olen yhtä ylpeä uhrista, jonka tarjoaa tehdastyöläinen ja köyhän majan poika siinä kuin rikaskin", sanoi Ylipäällikkö päiväkäskyssään N:o 34/14. 3. 1940. Hän tulkitsi jokaisen suomalaisen ajatuksen.

Talvisodalla on aivan oma erikoinen asemansa myös Suomen sotahistoriassa. Se oli sota, jossa sovellettiin ensi kertaa suomalaisten itsenäisesti omiin oloihinsa suunnittelemaa voimain jakoa, voimain käyttöä ja menetelmiä. Näiden lähempi selvittely ei ole tässä mahdollista. Tässä riittääkin näiden periaatteellinen käsittely. Puolustusvoimaimme strateginen alkuryhmitys vastasi silloisia tarpeita ja olosuhteita lähes täysin. Sodan ensi viikkojen ryhmitysmuutoksilla asiat saatiin tarkoitustaan vastaaviksi huomioon ottaen sen, että alivoimaisen toimenpiteet määräytyvät aina tietyssä määrin aloitteentekijän toimenpiteiden mukaan. Voimain käyttö sodan aikana on meille esimerkkinä alivoimaisen jatkuvasta puutteesta ja tämän takia ainaisesta reservien sitoutumisesta jatkuviin tehtäviin, ja vastaavasti ylijohdon jatkuvista ponnisteluista uusien reservien muodostamiseksi. Minusta tuntuu, että Talvisodan operaatioiden yksiselitteisyyden johdosta meikäläinen operaatiotutkimus ei ole yleensä syventynyt tähän kysymykseen sen koko laajuudessa. Luulen, että Talvisota tarjoaisi meille melko lailla pohjaa teoreettiseenkin voimien käytön tutkimiseen, sillä kaikissa mahdollisesti kyseeseen tulevissa tapauksissa meillä on aina edessämme harvan puolustuksen Pohjois-Suomi ja tiiviin puolustuksen Etelä-Suomi, jos asian haluaa noin suoraviivaisen pelkistetysti sanoa. Oman kysymyksensä muodostaa sitten vielä kysymys koko kansallisen voiman käytöstä totaalisesti puolustuksen eri sektoreissa.

Vaikka liikummekin tässä yleisissä periaatteissa, on paikallaan mainita myös menetelmät. Talvisodan koe osoitti, että taktiikan ja välineistön kehittäminen sekä koulutus oli ollut nuorena armeijassamme oikeaan osunutta. Näistä asioista vastuussa olleet olivat 1920- ja -30-luvuilla huolestuneina kyselleet tätä itseltään, koska kehittämistyötä ja suunnittelua oli jouduttu tekemään miltei ilman esikuvia. Talvisodan todistus oli, että suomalaiset kykenevät tarkoituksenmukaiseen välineistön ja menetelmien suunnitteluun ja että suomalainen sotilasarvoinen on kykenevä vaikeatkin menetelmät omaksumaan. Tämä on sekä velvoite että rohkaisu meille, jotka nyt olemme vastuussa puolustusvalmistelumme sotilaallisen sektorin toimintavalmiudesta, reservien kouluttamisesta, välineistön suunnittelusta ja soveltamiskokeilusta sekä itsemme kehittämisestä mahdollisimman suureen tehokkuuteen.

Talvisodan aikana Suomen puolustuksen tehokkuus joutui kokeeseen, jollaiseen se tuskin toista kertaa joutuu. Puolustusvoimamme osoittivat tässä kokeessa tehokkuutta, jollaisella se ylitti jopa itsensäkin. Talvisodan keskeinen asema maanpuolustuksemme historiassa onkin juuri siinä, että se osoittaa mihin asti on päästy ja on tarvittaessa vastakin päästävä, jos Suomen rauha ja koskemattomuus, vieläpä edellisten sukupolvien Isänmaalle taisteleva vapaus joutuu vaaralle alttiiksi.

Elämisen, vaiko hengissä pysymisen taito?

Eversti Jarl Jarkka

1. askelma, inhimillisyys, korvataan olemisen tasolla laskimella tai tietokoneella. Tilastolliset keskiarvot ovat tärkeitä tietoja. Silti kukaan ei kuitenkaan halua olla se "tilastollinen numero", joka vakuutusmatematiikan laskelman mukaan kuolee tänä tai tuona vuonna. Ihminen on ainutlaatuinen ja ainutkertainen olento, jolla on kyky erottaa hyvä ja paha ja joka ei vapaaehtoisesti suostu häviämään olemattomuuteen silloin kun tietokone ilmoittaa hänen aikansa päättyneen.

Inhimillisyys peitetään usein "suurpiirteisyiden" varjoon. Kysymys "olenko minä veljeni vartija?" on kuitenkin pelkkä retorinen itsepuolustus. Inhimillisyys toteaa: "Rakkaus ei tee kenellekään pahaa", ja siksi se seuloo tarkkaan, mitä aineksia lähimmäiselle tarjotaan. Laupiaan samarialaisen kera rakkaus yrittää oppia tätä sanaa: "Kaikki, mikä on totta, mikä kunnioitettavaa, mikä oikeaa, mikä puhdasta, mikä rakastettavaa, mikä hyvälle kuuluvaa, jos on jokin avu ja jos on jotakin kiitettävää, sitä ajatella".

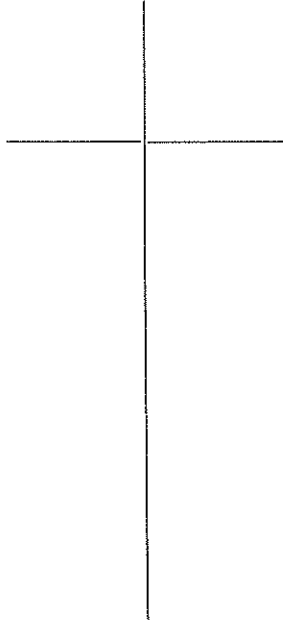
2. askelma, iankaikkisen elämän toivo, näytetään välttämättömäksi viimeistään siinä syvänteessä, jonka tunnus on tämä: "synnin palkka on kuolema". Myös ajallisen elämän vaikeuksissa, joissa ihmisen toimintakyky on ehkä pysyväisestikin rajoitettu ja joissa maallisen arvion mukaan ei ole edellytyksiä täysimittaiseen elämiseen, myös siinä voi iankaikkisen elämän toivo antaa elämisen taidon samalla kun parempiosaiselta näyttävä lähimmäinen jää pelkkään olemiseen, elintoimintojen vaalimiseen. Tämä askelma saavutetaan kuitenkin aina vain ihmeen kautta. Mutta onhan näin "luonnollista", koska ihminen itsekin on ihme.

Joulun sisältö ilmaisee osan tästä ihmeestä, lähtökohdan: kun aika täyttyy, ilmestyy Jumalan Poika. Mutta hänen on "synnyttävä minun sydämeeni", ei riitä pelkkä joulun muisto, jonka ihminen pian lamauttaa monenlaisin turruttavien, pintahurskain menoin. Sydämeen syntyminen edellyttää Jumalan Pojan koko tehtävän näkemistä: "Syntyi — kärsi — ristiinnaulittiin — kuoli ja haudattiin, nousi kuolleista —". Tämän kokonaisuuden lyhyempi selvitys on syntien anteeksisaaminen, uudestisyntyminen iankaikkiseen elämään, Ei ole mitään luonnontyyppiä, heimo-ominaisuutta tai muuta henkistä- tai ruumiillista etua tai rajoitusta, joka voisi estää ottamasta tätä lahjaa vastaan. Ratkaisu ei riipu edellytyksistä, ei ns tieteitien näkemyksistä, päättelyistä tms, vaan ainoastaan ihmisen valinnasta. Sartre sanoi rehellisesti: "Valitsin epäuskon".

Raamatun tarjous on tämä: "Katso Jumalan Karitsa, joka poisottaa sinun syntisi". Sallittaneen toivottaa olemisen tilalle valittavaksi elämisen joulu, että "teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja".

"Katsokaa, ettelle torju luotanne häntä, joka puhuu". Hebr. 12:251

Omaa taidon pysyä hengissä — mutta ei osaa elää, onko tämä nykyajan ihmisen mainesana? Hyvin monet ovat ajautuneet tähän tilanteeseen: eivät osaa erottaa olemisen ja elämisen taitoa, eivät tunne niiden välisiä porrasaskelmia "inhimillisyys" ja "iankaikkisen elämän toivo".

IN MEMORIAM

Everstiluutnantti
Heimo Matti Olavi Murole
* 29. 7. 1904
† 30. 9. 1964
Kadetti n:o 782
13. kurssi

Majuri
Aarne Johannes Rainio
* 19. 6. 1903
† 9. 11. 1964
Kadetti n:o 404
7. kurssi

Everstiluutnantti
Torsten Edvard Glantz
* 23. 9. 1903
† 10. 11. 1964
Kadetti n:o 278
5. kurssi

Yliluutnantti
**Pentti Arvo Olavi
Louhivaara**
* 8. 10. 1919
† 15. 11. 1964
Kadetti n:o 461 me
17. me kurssi

Kenraalimajuriksi
21. 11. 1964

Jouna Olavi Valtonen
12. kurssi

Mikko Johannes Sisto
20. kurssi

Nykypäivän Kadettikoulu

Kapt
K Saarenheimo

Puolustusvoimain komentaja asetti syksyllä 1961 toimikunnan, jonka tehtävänä oli tutkia vakinaisen väen upseerikoulutuksen kokonaisjärjestelyä, kadettikurssien opetussuunnitelmia ja kadettikasvatusta. Komitea sai mietinnön valmiiksi 30 p:nä huhtikuuta v 1962 ja sitä ryhdyttiin toteuttamaan jo 1. 10. 1962 alkaneella 49.kadettikurssilla. Uusi ohjelma aiheutti huomattavia muutoksia niin koulutuksen kuin kadettikasvatuksenkin suhteen. Kurssiaika piteni kahten ja puoleen vuoteen ja opintovaatimuksiin lisättiin mm yliopistollisia tutkintoja sekä pitkä moottoriajoneuvokurssi. Pääsyvaatimuksiin lisättiin "ehdottomana" hyväksytyt ylioppilastutkinto. Uuden opetusohjelman mukaan ovat kaikki maavoimien kadetit Kadettikoulussa kaksi ensimmäistä vuotta ja ilmavoimien kadetit yhden vuoden. Lentokadetit siirtyvät vuoden jälkeen Kauhavalle ja muut paitsi jalkaväkikadetit kahden vuoden jälkeen aselajikouluihin. Oheisen kirjoituksen tarkoituksena on selvittää pääpiirtein uutta opetusohjelmaa ja sen toteuttamista Kadettikoulussa.

Kadettikoulun organisaatio, kurssin vahvuudet ja oppilasaines

Opetussuunnitelman uudistuksen mukana lisääntyivät myös kurssien vahvuudet ja osittain tästä johtuen laajeni koulun organisaatio.

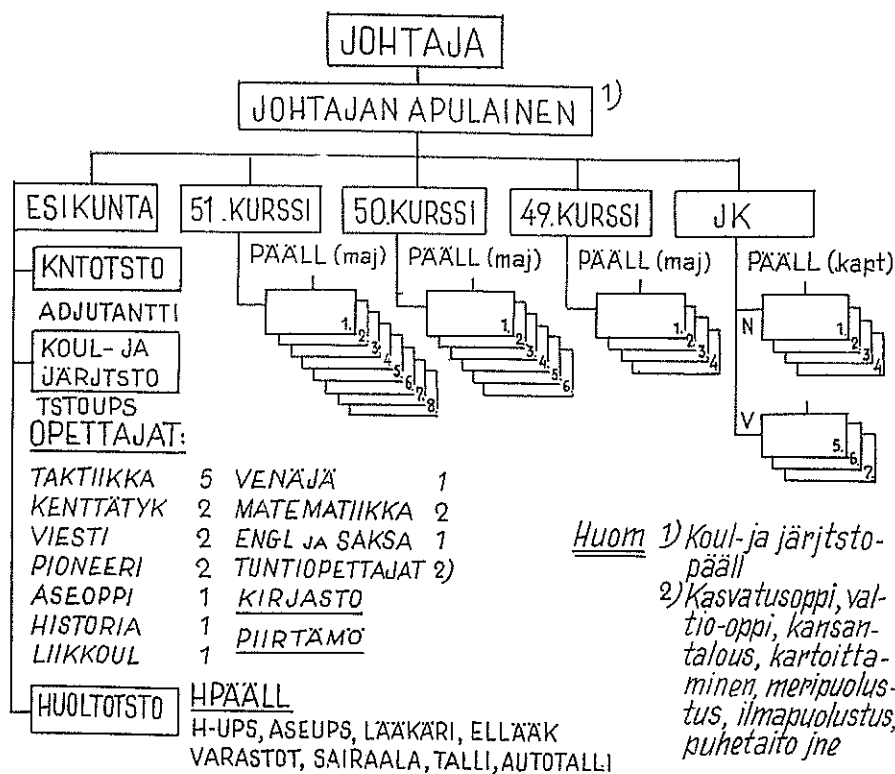
Jokainen kadettikurssi muodostaa oman komppaniensa majurin johdossa, joukkueen johtajien ollessa kapteenikurssin suorittaneita kapteeneita tai yliupseereita. Mietinnön mukaan tulisi huomattavan osan opettajakunnasta olla Sotakorkeakoulun suorittaneita upseereita. Tähän ei olla vielä läheskään päästy. Sensijaan Kadettikoulu on saanut kolme uutta vanhemman lehtorin virkaa, joista yksi kuuluu matematiikan, yksi venäjän- ja yksi englannin- ja saksankielen opettajalle. Kadettikomppanioiden lisäksi koulussa on edelleen jääkärikomppania, jossa keskimmäisen kurssin kadetit toimivat vuorollaan kouluttajina.

Kadettikurssien vahvuudet ovat taulukon 1. mukaiset:

Kurssi	Alkuvahvuus	Vahvuus 25 11. 64	Poistuma
49.KadK	235 (1. 10. 62)	211	n 10 %
50. —,—	210 (15. 9. 63)	194	n 7,6 %
51. —,—	253 (15. 9. 64)	253	—
Yhteensä		658	

Taulukko 1

Koska osa 49. ja 50.kurssien kadeteista on tällä hetkellä aselajikouluissa ja ilmasotakoulussa Kauhavalla, jää Kadettikoulun tämänhetkiseksi vahvuudeksi 545 kadettia.

Kadettikoulun nykyinen organisaatio

Kadettiaineksen jakautuminen ylioppilasarvosanojen ja reserviupseerikoulutodistuksen mukaan oli kurssien alkamispäivänä taulukon 2. mukainen.

Kurssi	Ylioppilasarvosana		RUK:n arvosana	
	1+cl	a	K+H	T
49.KadK	33,33 %	66,67 %	53,42 %	46,58 %
50. —,—	37,13 %	62,87 %	65,70 %	34,30 %
51. —,—	41,10 %	58,90 %	66,00 %	34,00 %

Taulukko 2

Taulukko ei anna täysin oikeata kuvaa tämän hetkisestä tilanteesta, koska kurssinsa keskeyttäneet kadetit ovat olleet pääosin arvosanoiltaan kurssin jälkipäässä ja näin ollen jäljelle jäänyt aines on suhteellisesti parempaa.

Suurien vahvuuksien johdosta koulu on saanut myös lisärakennuksia. Vanhassa päärakennuksessa asuu nykyisin nuorin kadettikurssi. Keskimäinen kadettikurssi asuu upouudessa Kadettitalossa "pyramidiaukean" itäreunassa ja jalkaväkilinja (vanhin kurssi) asuu kurssitalossa ja aselajitalossa (ent it-koulu). Jääkärikomppania on majoittuneena jo "historiallista arvoa" omaavassa entisessä jääkäripataljoonan kasarmissa.

Koulu on ollut myöskin suuressa pulassa luokkatilojen osalta. Tähän saadaan kuitenkin parannus v:n 1965 lopulla uuden auditoriumrakennuksen valmistuttua "pyramidiaukean" pohjoisreunaan.

Opetussuunnitelma

Uudessa opetussuunnitelmassa on opetusaineet jaettu tutkinto-, tuki- ja lisäaineisiin sekä joukko-osastopalveluun.

Tutkintoaineita ovat

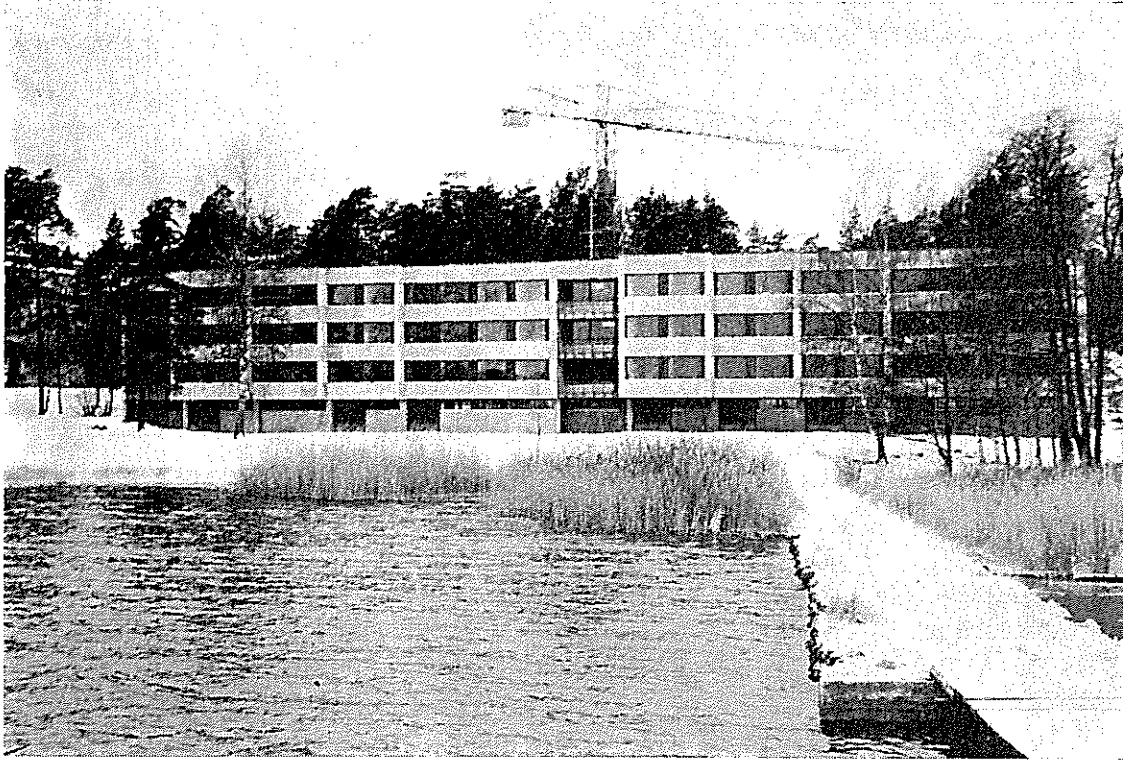
— johtamistaito	120 t
— taktilliset aineet	791 t
— kasvatus- ja opetusoppi	440 t
— sotatekniikka	456 t
— yleinen ja sotahistoria	60 t
— rauhanajan hallinto ja huolto	108 t
— aselajioppi ¹⁾	748 t

Tutkintoaineet ovat arvostelun kannalta pääaineita ja ne on painotettu erillisen pistejärjestelmän mukaan. Kasvatus- ja opetusoppiin sisältyy mm Helsingin yliopiston kasvatus- ja opetusopin peruskurssi (70 t) ja approbaturtutkinto.

Tukiaineita ovat

— pääkieli	70 t
— matematiikka ja fysiikka	190 t
— sotilasmaantiede	55 t
— kansantalous	30 t
— yleinen valtio-oppi	30 t
— venäjän kieli	80 t

¹⁾ (jvlinjan mukaan)

Uusi "Kadettitalo" pyramiidiakkeen reunassa

Tukiaineet otetaan loppuarvostelussa huomioon siten, että kiitettävästä arvosanasta saa kaksi ja hyvästä yhden lisäpisteen. Pääkieleen kuuluu Helsingin yliopiston 40 tunnin pro-exercitioperuskurssi kunkin kadetin vieraassa pääkielessä (englanti, ranska, saksa tai venäjä) sekä 30 tunnin sotilastekstin luentosarja. Vaatimuksena on puolustuslaitoksen III luokan kielitutkinto, johon sisältyy pääkielen pro-exercitiokoe. Matematiikan opetusta häiritsee suuresti kadettien tason epätasaisuus, mikä johtuu nykyisestä oppikoulujärjestelmästä. Lisäksi kadeteille on järjestetty vapaaehtoinen matematiikan approbaturkurssi, mihin onkin ilmoittautunut ilahduttavan paljon halukkaita.

Kansantaloudessa ja valtio-opissa luennoidaan ko aineiden peruskurssit ja niiden pohjalta kadeteilla on hyvät edellytykset suorittaa approbaturarvosanat Helsingin yliopistossa. Mikäli kadetti ei saa suoritettua kasvatustutkimuksen approbaturia, on hänellä tilaisuus korvata se valtio-opin vastaavalla tutkinnolla.

Venäjänkielen 80 t riittää luonnollisesti vain alkeiden opettamiseen, mutta siitä huolimatta eräät kadetit ovat sen perusteella suorittaneet III luokan kielitutkinnon.

Lisäaineita ovat

— maanpuolustuksen perusteet	10 t
— liikuntakoulutus	275 t
— moottoriajoneuvokoulutus	160 t
— yleisesitelmät	20 t
— retkeilyt	50 t

Näistä vaikuttaa arvosteluun vain liikuntakoulutus tukiaineiden tapaan.

Joukko-osastopalvelu käsittää jalkaväkikadeteilla 60 tuntia ja se on käytetty tutustumisiin eri joukko-osastoihin.

Edellä esitettyjen aineiden hyväksytysti suorittamisen lisäksi kadetilta vaaditaan tutkielma erikseen annetusta aiheesta.

Yliopistollisten aineiden opetus Kadettikoulussa ja siitä tähän mennessä saadut tulokset

Uutuutena opetusohjelmaan tuli vaatimukset kasvatustutkimuksen ja opetusopin approbaturitutkinnon ja pääkielen pro-exercitiokokeen suorittamisesta Helsingin yliopistossa (tai muussa korkeakoulussa). Siinä tapauksessa, että kadetti ei suoriudu kasvatustutkimuksen approbaturitutkinnosta, voi hän korvata sen valtio-opin approbaturilla. Mikäli hän ei läpäise ko tutkintoja kouluajanaan, ei häntä nimitetä kurssin päättyessä luutnantin vakinaiseen virkaan, vaan hän astuu vänrikkinä va palvelukseen vuoden koeajaksi. Hänellä on tilaisuus tänä aikana suorittaa ko tutkinnot saadakseen nimityksen luutnantin virkaan.

Kasvatustutkimuksen ja opetusopin peruskurssi on luennoitu ensimmäisen talvikauden aikana ja approbaturitutkinto on ollut huhtikuun lopulla. Peruskurssia on johtanut apulprof V Heikkinen apunaan Kasvatustieteen laitoksen luennoitsijat. Peruskurssiin sisältyy viisi välikoetta, joista kadetin on saatava keskiarvoksi vähintään 1,5 pistettä kolmesta

Taivotamme Kadettikunnan jäsenistölle

ETELÄ-SUOMEN SANOMAT

Lahti

HAARLAN PAPERITEHDAS OY

Tampere

VELJEKSET ÄSTRÖM OY

Oulu

KALVA OY

Järvenpää

HAATO OY

Korso

YHTYNEET HARJA- JA SIVELLIN-
TEHTAAT OY

Turku

SUOMEN SÄILYKE OY

Turku

FORSSAN LEIPÄTEHDAS OY

Forssa

OY LUMIVALKO AB

Helsinki

JYVÄSKYLÄ OY

Jyväskylä

OSUUSTEURASTAMO ITIKKA

OY ROHTO - AV - DROG AB

Tammisaari

MYLLYKOSKEN PAPERITEHDAS OY

Myllykoski

RAKENNUSMUOVI OY

Lahti

SUOMALAINEN MALLIHUONE OY

OTANMÄKI OY

OY REKOLID AB

Arkistovalokuvausta

LÄÄKETEHDAS OY PHARMACAL AB

Lemuntie 9 puh. 76 52 44

INSTRUMENTARIUM OY

OY SEITSENMAINOS AB

Helsinki

PAPERIHANKINTA OY

Helsinki

SUOMEN KUMITEHDAS

OSAKEYHTIÖ

OY SOFFCO AB

KOIVUNEN OY

Helsinki

KATTOHUOPAYHDISTYS r.y.

HELTA OY

Helsinki

ETELÄ-SUOMEN
RAAKASOKERITEHDAS OY

TURO OY

Kuopio

TENA-TEOLLISUUS OY

Kuopio

HEMMING & Co OY

Kuopio

ŠOK

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

AERO OY
Helsinki

KARJAKUNTA

Oy NATIONAL KASSA Ab
Helsinki

NESTE OY

TERÄSBETONI OY
Helsinki

Oy CARL KNIEF Ab
Helsinki

Oy REGO Ab
Helsinki

Oy KAMEX Ab
Helsinki

PALKKI OY
Helsinki

VAKIORAKENNE Oy
Helsinki

RAKENNUSTOIMISTO JUHO L. AALTO
Helsinki

KOMMANDIITTIYHTIÖ TOIVO SAIRANEN
Helsinki

KESKUSKUNTA ENIGHETEN
Helsinki

ARKKITEHTUURITOIMISTO N KOKKO
Kommandiittiyhtiö

MAAJAKALLIO Oy
Helsinki

ASE OY
Helsinki

ERI OY
Helsinki

INSINÖÖRITOIMISTO H AURAMO
Helsinki

ENSO-GUTZEIT OSAKEYHTIÖ

KIRJAVÄLITYS OY
Helsinki

RANNIKKOSOTILASKOTIYHDISTYS

KOPAL OY
Helsinki

SÄÄSTÖPANKKIEN
KESKUS-OSAKE-PANKKI

SUOMEN TUPAKKA Oy
Helsinki

Oy EXIM Ab
Helsinki

SUOMEN HÖYRYLAIVA OY
Helsinki

KONE OY
Helsinki

HYVÄ MAKU OY (HM)
Helsinki

TUKKUKAUPPOJEN OY
Helsinki

Oy HOECHST FENNICA Ab
Helsinki

KAARLO ZETTERBERG ja K:NIT
Helsinki

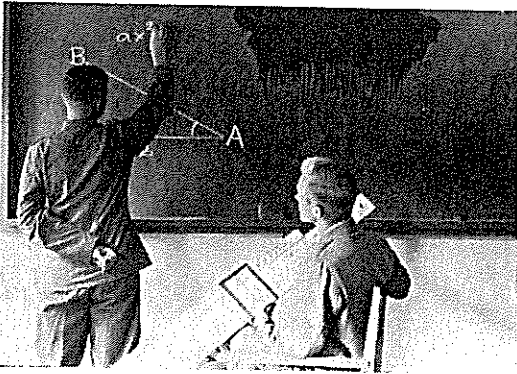
Oy MACHINERY Ab
Helsinki

LEJOS Oy
Helsinki

METALLITEOS—MERIVAARA—
METAVA

Matematiikan opiskelua

Taistelukoulutuksella on tärkeä sija nykyisessäkin koulutuksessa

Kokemusta johtamistehtäviin saadaan myös osallistumalla yhtymien sotaharjoituksiin

mahdollisesta päästäkseen approbaturkokeeseen. Koulun tulevaisuuden suunnitelmiin sisältyy kasvatus- ja opetusopin lehtoraatin saaminen. Tällöin voidaan asteettain siirtyä sotilaskasvatus- ja opetusoppia tarkoituksenmukaisemmin palveleviin peruskursseihin. 49. ja 50.kadettikurssin oppilaat ovat selviytyneet kasvatus- ja opetusopin approbaturista taulukon 3. mukaisesti.

Kurssi	Suorittanut approbaturin	Suorittanut vain peruskurssin	Huom
49.KadK	192 kad	19 kad	1) Näistä 5:llä vielä tilaisuus approbaturiin koulu-aikana.
50. „	175 „	19 „ 1)	

Taulukko 3

Vain peruskurssin läpäisseistä, 49. kurssin kadeteista, on kuusi suorittanut tähän mennessä pakolaisena valtio-opin approbaturin.

Valtio-opin peruskurssia ovat luennoineet prof B. Broms ja tri P. Pesonen. 49.kadettikurssin maavoimien kadeteista on suorittanut tähän mennessä vapaaehtoisen approbaturin 27 kadettia.

Suurimmaksi kompastuskiveksi on osoittautunut yliopistollisista aineista pääkielen pro-exercitio. Ne, joilla on ollut ylioppilastodistuksessa arvosana I tai cl, ovat päässeet yrittämään pro-exercitiota yhden kerran suoraan, muut sensijaan vasta peruskurssin läpäisemisen jälkeen. Pro-exercitio-kurssit toimeenpantiin 49. ja 50.kadettikursseille komitean esityksen mukaisesti toisella talvikaudella. Kokemuksista viisastuneina siirrettiin 51. kurssin peruskurssi ensimmäiseen talvikauteen.

49.kadettikurssin maavoimien kadettien pro-exercition edistyminen selviää seuraavasta:

Vahv	Suorittanut hyväksyttävästi					Suorittamatta
	Aikaisemmin	Suoraan	Jouluk 63	Toukok 64	Syysk 64	
190 kad	5 kad	42 kad	57 kad	48 kad	19 kad	19 kad ¹⁾

¹⁾ Pääsevät yrittämään 14. 12. 64, mikäli suoriutuvat hyväksytysti peruskurssista.

Taulukossa olevien tulosten lisäksi jotkut kadetit ovat suorittaneet myöskin toisen pro-exercition. Mainittakoon, että valtio kustantaa kadeteille vain kaksi peruskurssia.

Edellä mainittujen arvosanojen lisäksi kadetit ovat suorittaneet kouluaikaanaan approbaturarvosanoja myöskin matematiikassa (4 kad), psykologiassa (1 kad) ja kansantaloudessa (2 kad).

Kadettikoulussa suoritettujen yliopistollisten aineiden läpäisyprosentit ovat täysin vertailukelpoisia vastaavien yliopiston kurssien tuloksien kanssa ja paikatellen jopa parempiakin.

Elämä ja opiskelu Kadettikoulussa

Useilla ulkopuolisilla on käsitys, että kadetin elämä olisi nykyään helpompaa kuin ennen. Tähän lienee useampiakin syitä. Ennen nuoremman kadetin vapaa-aika hupeni mitä erilaisimpiin rituaaleihin ja vanhempien kadettien antamien tehtävien suorittamisiin. Nyt tästä on päästy kokonaan irti perinteitä kuitenkin unohtamatta. Koulussa ovat edelleen vanhat perinnemenot, tosin entisestään kehittyneemmissä muodoissa.

Vanhojen varusmiesrangaistusten tilalle on otettu käyttöön upseerirangaistukset. Kasvatuksen eräänä päämääränä onkin nykyään kadetin opettaminen upseerielämään ehdottoman itsekurin pohjalla. Meillä jokaisella on esimerkkejä upseeritovereista, jotka selvisivät ennen koulun jotenkuten lävitse esimiesten armottoman "tuen" turvin ja kun tuo "tuki" loppui koulun päättyessä, loppui vähitellen myöskin asianomaisen henkilön upseerura vakinaisessa palveluksessa. Olemme voittaneet paljon, jos koulu pystyy luomaan nykyisin vapaaehtoiseen kuriin tottuneen upseerin, johon voidaan luottaa myös esimiehen valvonnan puuttuessa. Miten koulu tässä onnistuu, sen näyttäkään tulevaisuus.

Nykyään kadetti voi käyttää lomia vapaammin kuin ennen. Hän pääsee mm iltalomalle heti kurssin alussa. Tämä ei suinkaan ollut mahdollista vielä 50-luvulla.

Kadettien opiskelusta voitaneen todeta, että "korvakuulolla upseeriksi"-menetelmä on siirtynyt historiaan. Vaatimukset ovat nykyisin niin kovat, että keskitason kadetilla riittää täystyöllisyys läpi kurssin sen huipentuessa aselajikaudella tutkielman valmistamiseen monien muiden tehtävien ohella.

Yleinen luulo, että opiskelun painopiste olisi yliopistollisissa aineissa, on väärä. Se pitänee paikansa ehkä ensimmäisen vuosikurssin kohdalla. Kokonaisuudessaan painopiste on kuitenkin toisen vuosikurssin ja aselajikauden aikana selvästi sotilaallisissa aineissa. Tätä osoittanee myös se, että kadetit, joiden opinnot keskeytettiin toisella vuosikurssilla, olivat menestyneet heikosti nimenomaan sotilaallisissa aineissa, joissa heillä ei ole vuoden koeaikaa, kuten yliopistollisissa aineissa.

Lisäväriä kadettien normaalipalvelukseen antaa osallistuminen pohjoismaiseen kadettikokoukseen. Koulu on ollut 10 upseerin ja 50 kadetin voimalla Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Kokouksen aikana kilvoittelevat kadetit 16 eri urheilulajissa. Ensi vuoden kokous pidetään Suomessa kesäkuun 11.—13. päivinä.

Puolustusvoimat ovat lähteneet kadettikoulutuksessa uranuurtajan tielle pohjoismaissa. Uudistus näyttää jo nykyisten kokemusten valossa onnistuneelta. Sitä osoittanee myös muiden pohjoismaiden suuri kiinnostus uutta opetusohjelmaa kohtaan. Spekulointi siitä, millaisia ovat tulevat uudet upseerit, on ennen aikaista. Kokemukset siitä saamme vasta vuoden 1966 aikana 49.kadettikurssin palveltua vuoden joukko-osastoissa. He eivät ole mitään akateemikkoja, vaan he ovat kenttäupseereita mitä suurimmassa määrin. Tähän on tähdännyt koko heidän koulutuksensa, joskin olen jättänyt tämän puolen tarkastelun tässä yhteydessä tietoisesti vähemmälle.

KORVEN JOULU

Tämän kertainen otsikkokuvamme esittää talvista maisemaa Kainuusta.

Kuvan on Kylkiraudan käyttöön antanut Pääesikunnan kuvakeskus.

OY SUOMEN HIAB FINSKA HIAB AB
HELSINKI - AUTOTALO HELSINGFORS - BILHUSET

Hauskaa
Joulua
ja
Onnellista
Uutta
Vuotta

VEIKKAUS

OY VEIKKAUSTOIMISTO AB

Suomalaiset sofuri vierailla faistelukentällä

Majuri

N Lappalainen

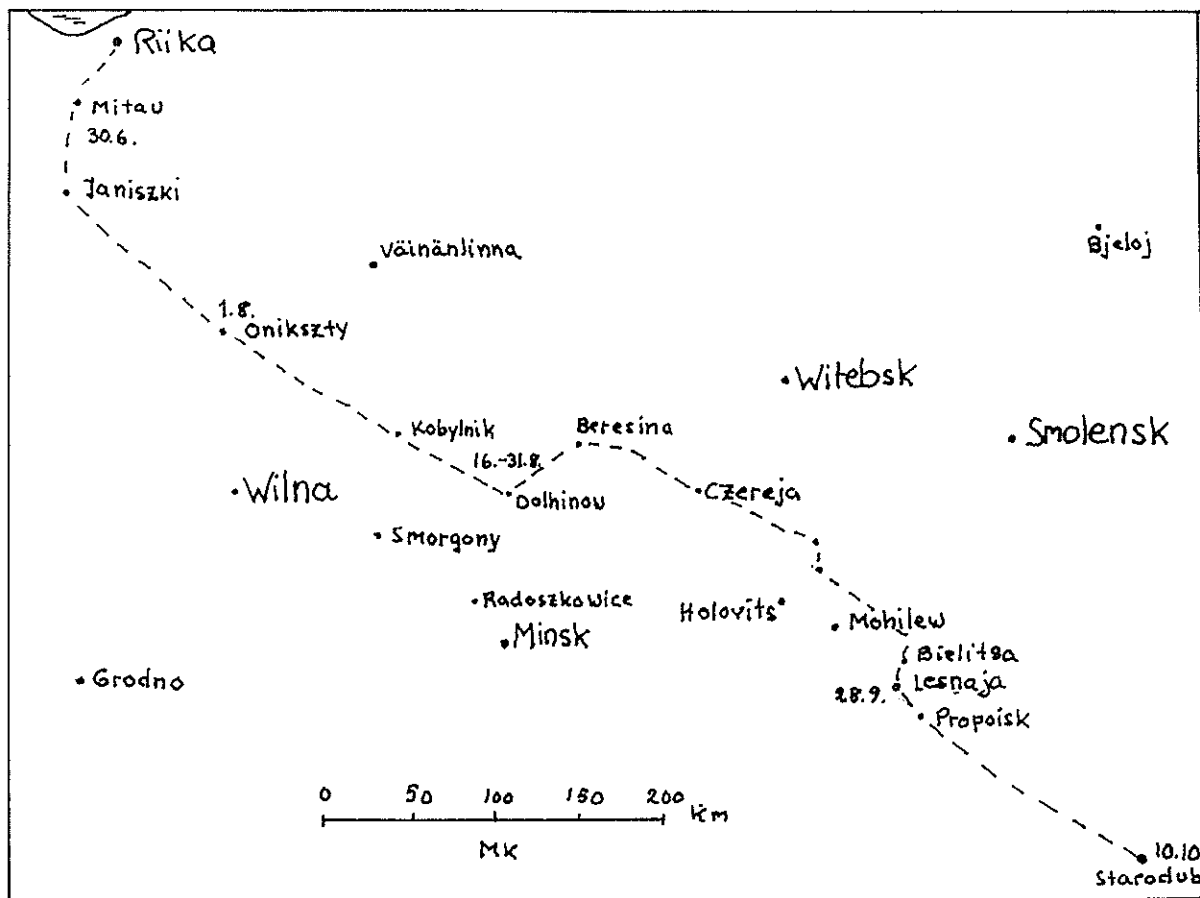
1. Venäjän retki vv 1707—1709

Edellisessä numerossa selviteltiin suomalaisten joukkojen osuutta Kaarle XII:n sotatoimissa Itämeren maakunnissa ja Puolassa. Kuninkaan utopistisen toiminnan johdosta taistelut Inkerin maalla ja Baltiassa johtivat tappioon. Sen sijaan kuninkaan pääjoukot saavuttivat, kierreltyään Puolaa ja Saksia seitsemän vuotta, maailman mainetta ja vihdoin voitonkin. Sen jälkeen Kaarle XII katsoi voitonsa hyökätä Venäjää vastaan. Kuninkaan tavoitteena oli Moskova ja tarkoituksena Venäjän aiheuttaman uhan poistaminen iskemällä suoraan vastustajan sydämeen.

Aloittaessaan Venäjän retken elokuun lopulla 1707 oli Kaarrella mukanaan 44 000 miestä. Puolasta lähteneiden päävoimien ensimmäinen tavoite oli Grodno, joka vallattiin 28. 1. taistelussa. Helmikuussa oli Smorgoniessa Liettuassa pidettävä kelirikon takia kuukauden marssilepo. Minskin lähellä Radoszkowicessa oli noin kolmen kuukauden pysähdys. Ensimmäinen huomattava taistelu Venäjän sotaretkellä käytiin 4. 7. 1708 Holovtšinissa, jossa kaarlelaiset löivät useita tunteja kestäneessä kiivaassa taistelussa venäläiset pakoon. Suomalaisista osallistui taisteluun Uudenmaan Rykmentistä ns tilallispataljoona suoraan kuninkaan johdossa sekä Uudenmaan ja Hämeen Ratsurykmentti, jotka tietävästi olivat ainoat pääjoukon mukana olleet suomalaiset yksiköt. Voittoisan taistelun jälkeen oli Mohilevissa jälleen noin kuukauden lepotauko. Kaarlen joukkojen asema alkoi tässä vaiheessa käydä vaikeaksi, koska venäläiset noudattivat jo silloin poltetun maan taktiikkaa, hävittivät teitä ja häiritsivät sissijoukoilla kaarlelaisten huoltoa. Kaarle lähti joukkoineen Mohilevistä elokuun 5. päivänä. Kuukauden kestäneiden vaivalloisten ja rasittavien marssien jälkeen armeija saapui Tatarskin seuduille, jossa todettiin marssin jatkaminen Moskovaan toivottomaksi. Huollolliset syyt pakottivat suunnattamaan marssin etelään Severiaan, josta piti saada kasakoilta apua.

Kaarle XII:n sotasuunnitelmaan kuului marsituttaa myös Kuurinmaalla olleen Lewenauptin armeijan pääosa Venäjälle pääjoukkojensa yhteyteen. Sen tehtävänä oli samalla toimia liikkuvana huoltotukikohtana. Koska Lewenauptin joukoissa oli paljon suomalaisia joukko-osastoja, tarkastellaan seuraavana tämän retkikunnan toimintaa yksityiskohtaisemmin.

Lewenaupt oli saanut vuoden 1707 helmikuussa määräyksen kuninkaalta Kuurinmaan armeijan kokoamista ja varustamista tulevaa tehtävää varten. Venäjälle lähtevän armeijan vahvuudeksi lienee saatu lähes 13 000 miestä. Suomalaisista oli mukana

Lewenhauptin armeijan pääjoukon marssireitti.

— pataljoona Turun läänin jalkaväkeä	vahv	500
— Porin rykmentti	”	900
— pataljoona Uudenmaan Rykmentistä	”	500
— pataljoona Pohjanmaan Rykmentistä	”	600
— Turun ja Porin sekä Uudenmaan kolmikasrykmentti	”	900
— Turun läänin Ratsurykmentti	”	1000
— Karjalan Ratsurykmentti	”	800
— Karjalan maarakuunapataljoona	”	300
	yht	5500

Joukot pyrittiin saamaan miesainekseltaan mahdollisimman taistelukelpoisiksi, joten Riikaan jäävistä joukko-osastoista valittiin paras aines Venäjälle lähteviin yksikköihin. Myös kotimaasta saapui kesällä 1707 jonkin verran täydennystä. Joukoille jaettiin yhteensä 3000 uutta vaatekertaa, mutta varusteiden puute oli siitä huolimatta vallitseva epäkohta. Kuninkaan käskyn mukaan oli Lewenhauptin armeijalla oltava mukanaan joukkojaan varten kolmen

kuukauden leipä- ja viljatarve laskettuna 230 gramman päiväannoksen mukaan. Lisäksi oli mukaan varattava runsaasti a-tarvikkeita ym materiaalia. Tämä edellytti suuren kuormaston kokoamista. Armeijalla lienee ollut lähtiessään n 2100 ajoneuvoa käsittänyt huoltokuormasto sekä ainakin toista tuhatta nautaa. Huoltokuormaston lisäksi rykmenteillä oli määrävahvuiset ajoneuvonsa, joita on ollut yhteensä ehkä n 4000.

Lewenhauptin armeija aloitti pitkän marssinsa kesäkuun lopulla v 1708 pääosin Mitaur alueelta. Marssireitti selviää oheisesta karttapiirroksista. Marssi suoritettiin aluksi useana rivistönä siten, että molemmilla sivustoilla oli ratsuväkiväkeä ja jalkaväki keskellä kolmena rivistönä. Etujoukkona oli myös ratsuväkeä. Eteneminen oli sangen hidasta varsinkin kun tiet olivat jatkuvien sateiden johdosta pohjattomia. Teitä oli korjattava risukimpuin ja tulvien jokien ja purojen yli oli rakennettava lauttoja tai siltoja. Hevosia oli lepuutettava usein ja ajoneuvoja korjattava yhtenäin. Marssinopeus oli vain 8 km päivässä. Säiden myöhemmin parannuttua voitiin se nostaa kolminkertaiseksi. Marssia hidastutti lisäksi se, että marssimuona

oli hankittava paikallishankinnoin jopa 120—150 km päästä sivustoilta. Suuresta ajoneuvoissa olevasta elintarvikemäärästä huolimatta joukot kärsivät nälkää, koska perusannoksiin ei saanut koskea. Hevosillekin oli syötettävä Beresinan ylimenon jälkeen haavanlehtiä rehun puutteessa.

Vihollinen ei ollut koko kesän aikana hyökännyt Lewenhauptin armeijaa vastaan. Tsaari Pietari tiesi kuitenkin missä tämä armeija eteni ja lähti syksyllä pääjoukkoineen tuhoamaan sitä. Syyskuun 27. päivänä aloittivat venäläiset hyökkäyksen Lewenhauptin jälkijoukkoa vastaan Bielitsan alueella. Kaarlelaiset pakottivat venäläiset vetäytymään. Tämä oli kuitenkin tilapäistä. Seuraavana päivänä vihollinen toimi jo varsin aktiivisesti kaarlelaisia vastaan. Mm Porin Rykmentti ja Turun pataljoona joutuivat taistelemaan jälkijoukkona koko päivän.

Pääjoukko ja kuormasto leiriytyivät 28. 9. Lesnaja-nimiseen kylään, jossa seuraavana päivänä alkoi kaarlelaisille varsin kohtalokas taistelu. Lewenhauptin etujoukko, johon kuului mm osia Pohjanmaan pataljoonasta, aloitti 29. 9. aamulla etenemisen Propoiskia kohti. Tie oli vahvasti murrostettu ja Sozjoen vastarannalla oli vihollinen vastassa. Tämän johdosta Lewenhaupt lähetti etujoukon vahvistukseksi Porin Rykmentin, Karjalan ratsueskadroonan, Turun läänin Ratsurykmentin sekä Uudenmaan pataljoonan. Venäläiset eivät pystyneet yllättämään pääjoukkoa, joka päinvastoin itse aloitti ripeästi hyökkäyksen havaitsemiaan venäläisiä rykmenttejä vastaan ollen jo saamaisillaan voiton. Tsaari sai kuitenkin irroitettua tuleen vereksiä voimia, jotka hänen johdollaan aloittivat menestyksellisen vastahyökkäyksen. Taistelun ratkaisuvaiheessa oli tsaarilla hyökkäyksessä mukana noin 20 rykmenttiä. Hänen joukkojensa kokonaisvahvuuden ollessa lähes 18 000 miestä. Taistelu aaltoili edestakaisin koko päivän Lesnajan aukeilla. Ajoittain ei yksityisiä laukauksia voitu erottaa. Taistelutanner oli punaisena kaatuneiden venäläisten univormuista. Kaarlelaisten oli vaikea löytää kaatuneiden joukosta omiaan. Etujoukosta pääjoukon avuksi tulleet Porin Rykmentti ja Karjalan kolmikasrakuunat saivat tilanteen lopulta vakautetuksi. Illalla puhjenneen lumi- ja räntäsateen sekä pimeyden vuoksi oli verinen taistelu keskeytettävä. Lewenhaupt katsoi kuitenkin ainoaksi pelastumisen mahdollisuudeksi jatkaa marssia yöllä Propoiskia kohti ja jättää kuormasto ja tykistö viholliselle. Kun miehet huomasivat, että kuomastosta on tarkoitus luopua, alkoivat he ryöstää sitä heti.

Miehistö oli viikkokausien marssimisesta, taistelusta ja nälästä johtuen varsin väsynyttä. Kuormaston ryöstön alettua ei joukkoja pystytty hallitsemaan. Alkoholivarastot tyhjennettiin nopeasti ja niin jäi Lesnajan metsiin makaa-

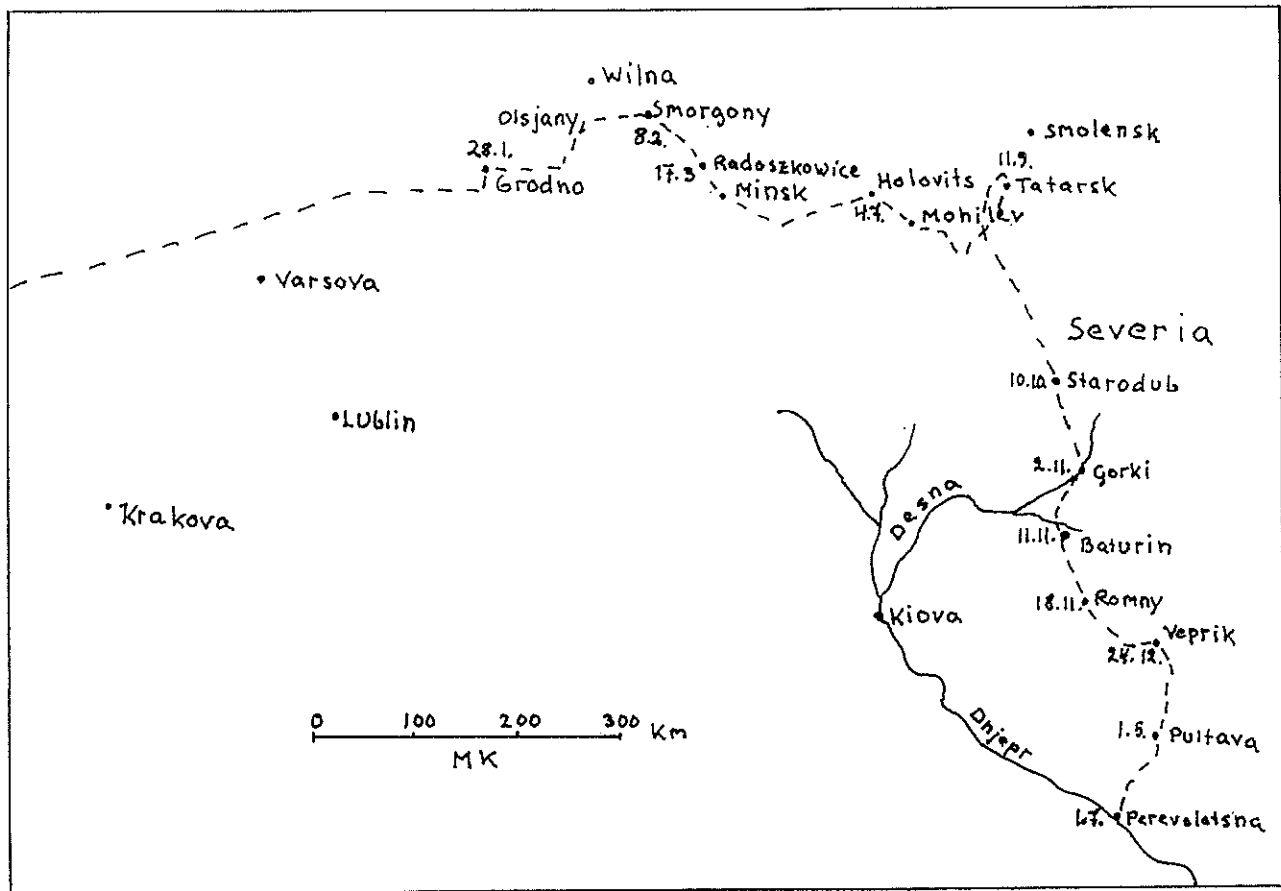
maan juopuneina tuhatkunta kaarlelaista, jotka joutuivat venäläisten vangiksi. Pääosa heistä surmattiin. Taistelussa ja sitä seuranneessa kuormaston ryöstössä menetti Porin Rykmentti 784 miehestä 364. Turun ja Porin läänin kolmikasrykmentti menetti 900 miehestä 550 ja Uudenmaan Rykmentti 500 miehestään 189. Yhteensä olivat Lewenhauptin tappiot Lesnajan taistelussa hänen omien muistiinpanojensa mukaan 1674 miestä. Marssin aikana Propoiskiin menetettiin lisäksi 3300 miestä, joista 834 palasi aikanaan Riikaan. Venäläisten sotasaaliiksi oli joutunut mm 2000 ajoneuvoa, 16 tykkiä ja 44 lippua. Venäläisten tappiot lienevät olleet n 8000 miestä. Kysymyksessä on siis ollut sen ajan olosuhteissa todella suurtaistelu. Eräs venäläinen historioitsija kirjoitti kaarlelaisista Lesnajan taistelua kuvatessaan "Ei voida olla täysin ihailematta heidän tarmoaan ja kestävyytään. He tekivät kaiken voitavansa ja selvisivät kunnialla". Itse Tsaari kirjoitti August II:lle olevansa ylpeä voitettuaan "syntyperäiset ruotsalaiset". Venäläisten suuret tappiot huomioon ottaen oli voitto kylläkin hieman kyseenalainen. Kuormaston menetys on tosin ollut merkitykseltään huomattava, ehkä Venäjän retken lopputulokselle ratkaisevakin.

Lewenhauptin joukot pääsivät marssimaan Lesnajasta rauhassa Propoiskiin, mutta siellä todettiin Sozjoen ylitys mahdottomaksi. Tämän takia määräsi komentaja tuhoamaan jäljellä olevan n 3000 ajoneuvon kuormaston. Mukana oleva suuri karjalauma jätettiin myös Propoiskiin ja sen jälkeen lähdettiin ratsain jatkamaan marssia virran vartta länteen. Venäläiset yllättivät Propoiskiin jääneen juovuksissa olevan jälkijoukon, jolloin vielä 500 kaarlelaista sai surmansa ja yli 600 jäi vangiksi.

Seuraavana päivän löydettiin sopiva ylimenopaikka, jossa armeija pääsi Sozjoen yli. Ylimenossa hukkui noin 50 miestä ja saman verran kaatui venäläisen taistelupartion tulesa.

Nyt oli edessä sangan raskas vaihe. Marssia oli jatkettava, vaikka ruokaa ei ollut. Eräs upseeri on päiväkirjaansa merkinnyt, ettei hän ollut syönyt leipää kymmeneen vuorokauteen, suola oli lopussa jne. Raa'at nauriit, punajuuret ja muut saatavissa olleet vihannekset olivat ainoana ravintona. Ratsuhevosia sortui päivittäin sadottain rasituksiin. Marssi kesti 11 vrk ja päivätaipaleiden pituudet olivat 30 km. Yöt nukuttiin taivasalla jäätyneellä maakamaralla. Eräessä kapeikossa kaarlelaiset joutuivat venäläisten väijytykseen, jolloin Karjalan Ratsurykmentistä kaatui n 30 miestä. Lewenhauptin saavuttaessa 10. päivänä lokakuuta pääarmeijan Severinin tasangolla Starodupin koillispuolella oli jäljellä enää vain n 6000 nääntynyttä miestä. Korvaamaton kuormasto oli jäänyt viholliselle tai tuhottu.

Kuningas suoritti heti Lewenhauptin saavut-

Kaarle XII:n Venäjän retken marssireitti

tua joukkojen uudelleen järjestelyyn, jolloin suomalaisen jalkaväki liitettiin ruotsinmaalaisiin rykmentteihin. Karjalan Ratsurykmentin jäännökset liitettiin Uudenmaan ja Hämeen Ratsurykmenttiin, joka oli viimeinen jäljellä oleva vakinainen joukko-osastomme.

Kaarlen oli suunnattava nyt marssinsa entistä enemmän etelään. Lokakuun lopulla saavutettiin Desna-joki Gorkin läheisyydessä. Västmanlannin rykmenttiin liitetyt porilaiset suorittivat siellä 2. 11. kärkejoukkona ylimenon, joka onnistui koko päivän ja yön kestäneiden lähi-taistelujen jälkeen. Noin 400 porilaista joutui puolustamaan yhdessä 400:n länsipohjalaisen kanssa saavuttamaansa sillanpäättä ylivoimaisia venäläisiä vastaan. Puolalainen ruhtinas Poniatovski kirjoitti myöhemmin: "Oli ihailtavaa nähdä tämän pienen joukon yli-inhimillisellä urhoollisuudellaan puolustavan kolmen tunnin aikana... Tähän verraten on Granikoksen ylmeno ja kaikki se mitä historia voi näyttää, mitä-töntä". Tämä taistelu olikin maineikkaan Porin Rykmentin huomattavimpia urotekoja.

Marraskuussa kaarlelaiset saapuivat Baturiin, jossa piti olla kasakkaliittolaisten varaamia

elintarvikkeita ja aseita. Venäläiset olivat ehtineet hävittää tämänkin kaupungin. Talvileirin löytäminen tuotti nyt vaikeuksia poltetussa maassa. Vuoden 1709 alussa leiriydettiin pääosin Sula- ja Psjol-jokien väliselle alueelle. Talvi 1708—1709 oli erittäin ankara. Sen aikana paleltui tuhansia kaarlelaisia kuoliaiksi. Luke-mattomat miehet saivat pysyvän vamman. Talven kuluessa menetettiin 7000 miestä. Loput joukoista olivat nälkineissä ja masentuneita. Erityisesti on mainittava vuoden 1708 joulunpyhä, jolloin mm 90 uusmaalaista soturia paleltui kuoliaaksi. Jouluyö vietettiin Veprikin luona. Pakkanen oli niin kova, ettei joulusaarna pystytty lukemaan. Se korvattiin lyhyellä rukouksella. Miehillä jaettiin joululahjaksi vähän tupakkaa, alkoholia ja ampumatarvikkeita. Pakkasen lisäksi kiusasi autiossa maassa nälkä. Varusteet olivat rikkinäisiä. Milloin onnistuttiin saamaan sotasaaliiksi karjaa, nyljettiin ja par-kittiin nahka, josta tehtiin jonkinlaisia tossuja.

Paleltumistapausten lisäksi kärsi Uudenmaan ja Hämeen Ratsurykmentti suuria tappioita Veprikin rynnäkössä 7. 1. 1709. Taistelutoiminta oli koko talven ajan.

BROMVALERYL

Orionin BROMVALERYL on vanha, tunnettu ja luotettava unilääke, joka soveltuu myös rauhoittavaksi lääkkeeksi.

Apteekista ilman reseptiä.

ORION

SUOMI SUURTEN PELILAUDALLA

TUOMO POLVINEN

SUOMI SUURVALTOJEN POLITIIKASSA 1941—1944

Ensimmäinen täydellinen yleiskuva siitä puristuksesta, jossa Suomi joutui elämään suurvaltojen keskinäisissä kiistoissa jatkosodan vuosina. Perustana on kaikki käytettävissä oleva aineisto, myös venäläinen. Teos jatkaa sitä linjaa, jota edustavat Jakobsonin "Diplomaattien talvisota" ja Korhosen "Barbarossa-suunnitelma ja Suomi". 2. painos. 330 sivua. 11/13:50.

K. KILLINEN

PUOLUEETTOMUUDEN MIEKKA

Mitä puolueettomuus meiltä vaatii — miten meidän on vastattava sen vaatimuksiin. Teos selvittelee puolueettomuuden käsitettä, Suomen sotilaspoliittista asemaa ja puolueettomuuden edellytyksiä sekä Suomen mahdollisuuksia ja keinoja vartioida puolueettomuuttaan. 81 sivua, 12 liitekuvaa. 4:50.

TUURE JUNNILA

SUOMEN TAISTELU TURVALLISUUDESTAAN JA PUOLUEETTOMUUDESTAAN

Katsaus itsenäisen Suomen ulkopolitiikan vaiheisiin ja sen nykytilanteen tulkinta patrioottisen, kirpeäsanaisen ja itsenäisistä kannanotoista tunnetun tarkastelijan näkökulmasta. Teos on käsitteiden selventäjä, uusimman historiamme kertauskurssi ja pelottoman avoin puheenvuoro. 2. painos. 154 sivua. 6:50.

JUKKA L. MÄKELÄ

SALAISTA PALAPELIÄ

Mukana olleen tiedustelu-upseerin kuvaus Suomen sodanaikaisesta tiedustelutoiminnasta, sen olemuksesta, menettelytavoista, vastuksista ja saavutuksista. Jännittävä teos, joka tuo uuden kiinnostavan näkökulman talvi- ja jatkosotamme historiaan. 3. painos. 270 sivua. 9/11:—

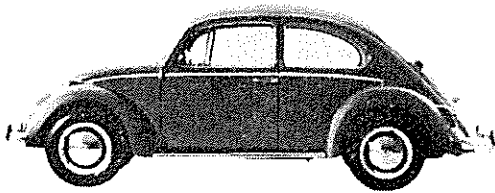
WSOY

Toukokuun 1. päivän 1709 saapui Kaarle etujoukkoineen Pultavan seutuville. Pultavan kaupunkia piiritettiin pari kuukautta. Se ei kuitenkaan antautunut. Tänä aikana käytiin myös Pultavan ympäristössä kiivaita taisteluja. Kaarlelaiset toivoivat ratkaisutaistelua, sillä elintarvikkeiden puute kävi päivä päivältä pahemmaksi. Myös a-tarvikkeet olivat vähissä. Talven aikana oli armeijakin supistunut 23000 mieheksi. Lopulta saatiin venäläiset pakotettua ratkaisutaisteluun. Se tapahtui kesäkuun 28 päivänä. Pietari Suurella oli tällöin kaksinkertainen ylivoima, n 45000 miestä ja 132 tykkiä.

Pultavan taistelun aloittivat kaarlelaiset hyökkäämällä venäläisten puolustamaa Tachtaulovin linnoitusta vastaan. Hyökkäykseen osallistuivat muiden mukana Turun läänin sekä Uudenmaan ja Hämeen Ratsurykmentit, Zögen karjalaiset maarakuunat ja suomalaisten jalkaväkirykmenttien ruotsalaisiin joukkoihin liitettyt osat. Linnoitusta ei saatu vallattua. Sen sijaan ylivoimaiset venäläisjoukot aloittivat vastahyökkäyksen, joka oli sangen kohtalokas kaarlelaisille. Kokonaisia rykmenttejä kaatui lähes viimeiseen mieheen. Vanhat rakkaiksi

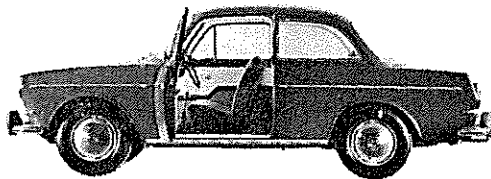
käyneet liput huojuivat ihmismereissä ja hävisivät toinen toisensa jälkeen. A-tarvikkeista oli niin kova pula, että kaarlelaiset keräsivät maasta venäläisten ampumia luoteja. Yksitoista tuntia kestänyt raivoisa taistelu päättyi lopulta venäläisten voittoon. Kaarlelaisten tappiot kaatuneina ja kadonneina olivat ilmeisesti noin 5000—6000 miestä.

Kaarlien joukot vetäytyivät tappion jälkeen Vorsklan jokivartta etelään. Venäläiset seurasivat jäljessä ja vaativat Perevolotsnassa kaarlelaisia antautumaan. Tätä ennen kuningas itse aloitti n 1500 miehen kanssa pakoretken Turkkiin. Ylipäälliköksi jäi Lewenhaupt, jonka vastuulle tuli häpeällisimmän antautumissopimuksen teko, minkä Ruotsi—Suomen sotahistoria tuntee. Noin 15000 miestä, joista tosin 5000 oli sairaita tai haavoittuneita, antautui tässä vaiheessa heikommalle vastustajalle. Antautumista edelsi eräänlainen mielipidetutkimus, jolloin tiedusteltiin halusivatko miehet mieluummin taistella kuin antautua vangiksi. Ratkaisu oli melko yksimielinen. Seuraavana päivän vangit marssitettiin Pultavaan, jossa heidän oli kuljetettava häpeäkulkueena venäläisten rivien välitse.

VOLKSWAGEN 1200

kori kestää,
moottori kestää,
huolto toimii

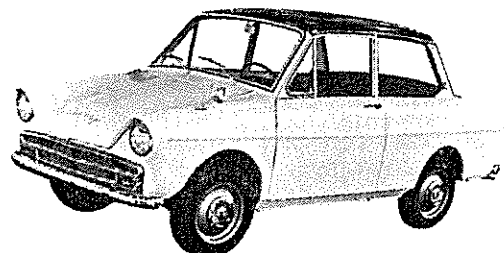
VOLKSWAGEN 1500 SUPER

voimakas moottori,
erinomainen kiihtyvyys ja korkea huippunopeus

HILLMAN SUPER MINX

hintaluokassaan
markkinoiden lujarakenteisin

DAFFODIL

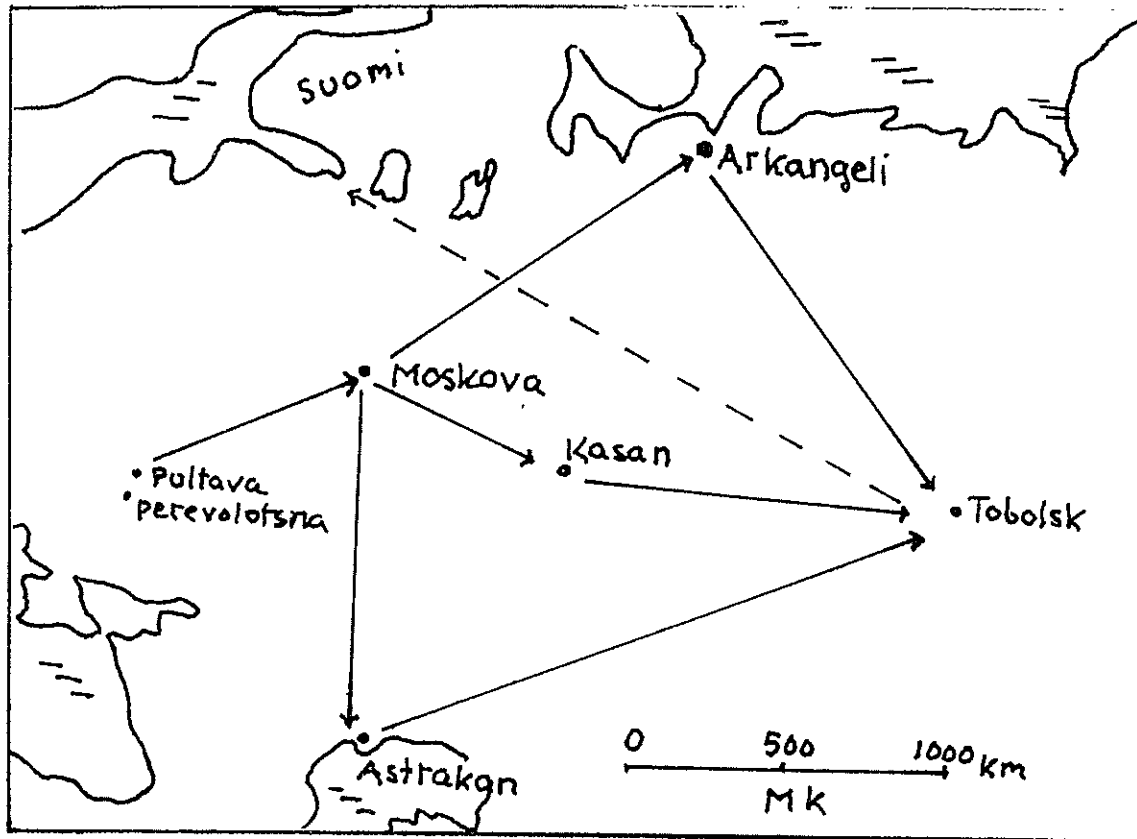
automaatti-
vaihteinen, tyylikäs,
ketterä, kestävä

auton
pitää olla
taloudellinen,
kestävä
ja arvonsa
säilyttävä

Ostaessanne auton,
huomioikaa nämä 3 seikkaa,
jotka merkitsevät eniten:
taloudellisuus, kestävyys ja
arvon säilyvyys.

maahantuojat:

VW-AUTO OY
WIHURI-YHTYMÄ OY
AUTOLA
WIHURI-YHTYMÄ OY
WI-AUTO

Suomalaisten sotavankien sijoitusalueet ja marssireittien suunnat

Kaikki eivät kuitenkaan halunneet jäädä vangeiksi. Pakolaisista koottiin Moldavaan Odessan länsipuolelle pieni suomalais-ruotsalainen sotajoukko, joka yritti jatkaa taistelua, ylivoimaiset venäläisjoukot pakottivat tämänkin osaston myöhemmin antautumaan, jolloin useita satoja miehiä jäi vangeiksi.

Vuoden 1709 lopulla kuljetettiin vangitut kaarlelaiset Moskovaan, jossa heidän oli marsittava pitkänä kulkueena tsaari Pietarin jäljessä. Ensimmäisinä olivat kulkueessa sotasäälliliput, sitten aseet ja seuraavina vangit, kenraalit etummaisina. Kaduille oli pystytetty kunniaportteja, joissa ivattiin voitettuja. Juopunut kansa syyti innoissaan häväistyshuutoja vangeille. Kulkueen marssi kesti koko päivän, joten voi ymmärtää millaisia nöyryyksen tunteita vankien oli kestettävä. Tämän jälkeen vangit hajoitettiin ympäri laajaa valtakuntaa pieniksi osastoiksi, ettei kapinointi olisi ollut mahdollista. Suomalaisista osa joutui Arkangelin seuduille, osa Astrakaniin Etelä-Venäjälle ja osa Volgan latvoille Kasanin ympäristöön. Myöhemmin suurin osa vangeista karkaamisen estämiseksi sijoitettiin Siperiaan. Mm pääosa suomalaisista lienee ollut Tobolskin kaupungissa ja sen ympäristössä. Kenraalit saivat jäädä Moskovaan.

Vankeusaika oli tietenkin erittäin raskasta. Nälkää, sairauksia, pahoinpitelyjä jne. Tuhannet vangit kuolivat ennen aikaisesti. Eräiden onnistui paeta kotimaahan. Sotavangit osoittivat hämmästyttävää oma-aloitteisuutta yhteisten asioidensa hoidossa. Moskovassa olleet kenraalit muodostivat sotavankien hallituksen, joka hoiti heidän asioitaan. Moskovassa oli myös oma tuomiokapituli. Se valvoi sielunhoitoa vankisiirtoloissa. Kaiken lisäksi perustivat sotavangit Tobolskiin Siperian ensimmäisen koulun. Vasta huhtikuussa 1722 saapui Siperiaan tieto rauhan solmimisesta. Ensimmäiset kotimaahan lähtijät joutuivat käyttämään vuoden paluumatkaansa. Useimmilta se kesti kahdesta viiteen vuoteen, sillä matka oli suoritettava jalan. Pääosa vangeista ei saavuttanut koskaan kotimaataan. Pietarin hartaana toiveena oli sulattaa sotavangit omaan kansaansa, mutta Venäjän palvelukseen ei jäänyt tiettävästi yksikään suomalainen edullisista tarjouksista huolimatta. Ne, jotka onnistuivat palaamaan kotimaahan löysivät kodeistaan yleensä vain hiiltyneet rauniot. Omaisiet olivat joko kuolleet tai hajaantuneet eri puolille maata Ison vihan melkskeissä. Kaarle XII:n saama soturimaine oli vaatinut kalliin hinnan.

Farnborough 1964

Kapteeni

Matti Santavuori

SBAC:n (Society of British Aerospace Companies Ltd) järjestämä näyttely on ilmailun englantilainen suurkatselmus. Tämän vuoden näyttely oli syyskuun alkupäivinä jälleen Farnborough'ssa. Kysymyksessä on ennen kaikkea ammattimiesten — spesialisoituneiden ammattimiesten — tilaisuus, missä maallikon osuudeksi jää vain murto-osa tarjolla olevasta. Jonkinlaisen kuvan näyttelyn mittasuhteista antaa se, että SBAC lähettää eri puolille maailmaa ennen näyttelyä yli 20 000 kutsua. Kutsutuille oli nyt varattu tutustumista varten kolme päivää — tämä, verrattuna katseltavaan määrään, osoittaa selvästi, että vieraan on syytä päättää, mitä haluaa nähdä mikäli todella haluaa jotakin oppia.

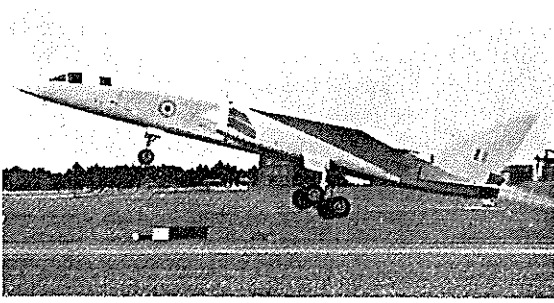
Osallistuin näyttelyyn yhtenä 20 000:sta kutsutusta, yhtenä aidoimmista maallikoista ja ensikertalaisena. En myöskään käy usein ulkomailla, jotenka matkaan erottamattomasti kuuluvat tapahtumat on katsottava alkaneiksi Seutulassa 6. 9. aamuvarhaisesta lähtien.

Matka taitettiin väkivalloin DC-3-merkkisellä koneella, jonka katossa olevat vaijerit kertoivat eteenpäin pyrkivän armeijamme monipuolisuudesta. Taivas peitti pilvillään maan, niin että toivottu yleissilmäys Pohjolaan muutui kahdentoista tunnin mietiskelyksi. Pilvien peitto oli uskollisen rikkoutumaton, kunnes lentomatkan nähtävyydeksi kerrottu Helgoland sattui kohdalle. Ylilento oli kuin tilattu esitys, sillä vain tällä kohdalla "väliverho" oli auki.

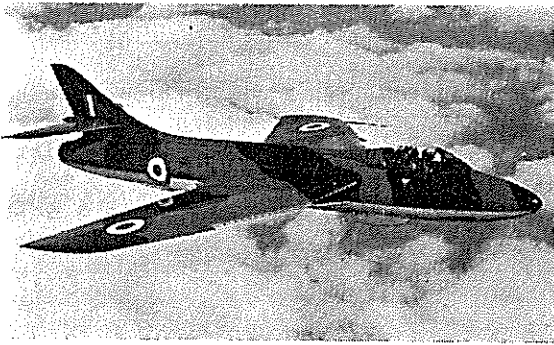
Varsinaiseen näyttelyyn liittyvät mielenkiintoiset tapahtumat alkoivat Heymarketilla Kuninkaallisen Teatterin vieressä, mistä englantilaiset "vasenkätiset" bussit lähtivät jonossa täyttymisen tahdissa kohti Farnborough'ia. Lontoo on suuri kaupunki, ja vaikka näyttelypaikalle oli matkaa noin 50 km, ajettiin huomattava osa siitä kaupungin katuja pitkin. Matka kesti täysinäisillä teillä puolestatoista kahteen tuntiin, mutta ei ollut yksitoikkoinen — siitä piti taiturimainen bussinkuljettaja huolen. Liikenteen outo vasenpuolisuus lisäsi myös osaltaan meikäläisen silmille mielenkiintoisten tapahtumien määrää.

Ensivaikutelma näyttelyalueesta sävyttyi 7. pv:n ensimmäisinä aamupäivän tunteina säätötilan lohdullisella parantumisella. Kiertokäynti alueella antoi liian paljon, sillä seurauksena kaiken runsaudesta oli sokeus. Tutkimus oli aloitettava uudestaan, mutta lähtökohdan löytäminen oli vaikeata. Näyttely sisältää sekä siviilietä sotilasalaa, ja meikäläinen sotilana etsi tietysti omaansa.

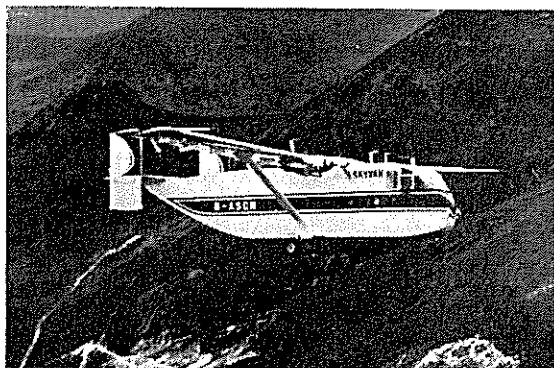
Kolmena päivänä oli näyttelyn ohjelma sama. Aamupäivä oli varattu kentälle sijoitetun lentokonekaluston tarkasteluun, lounastauon jälkeen alkoi lentonäytös. Alueen muut esittelytilat olivat avoinna koko päivän. Näissä riitti tutkimisen kohteita loputtomiin ja pelko ajan loppumisesta ajoi miestä eteenpäin.

Näyttelyn suurin pettymys...
TSR-2:n jääminen pois näytöksestä

Hawker Hunter

Turbo-Skyvan vuoristomaisemassa

Kiinteän näyttelytilan keskeisin paikka oli lentokentän kupeella olevalle mäelle pystytetty valtava telttä, jonne töin tuskin löysi tien mäen rinteelle sijoitettujen eri toiminimien lounas- ja kutsuvierasteltojen sekä näyttelytilojen läpi. Suurta telttä hallitsivat Bristol Aircraft Corporation'in, Hawker Siddeleyn, Bristol Siddeleyn ja Rolls Roycen näyttelykorokkeet. Näiden osalta täytyy antaa tunnustus edustavuudesta, mutta kaikki muu niiden ympärillä vähäisiä poikkeuksia lukuunottamatta antoi kuvan yletömästä tavaramäärästä, jota säästi erinomaisesti joka suuntaan tunkeutuva väenpaljous.

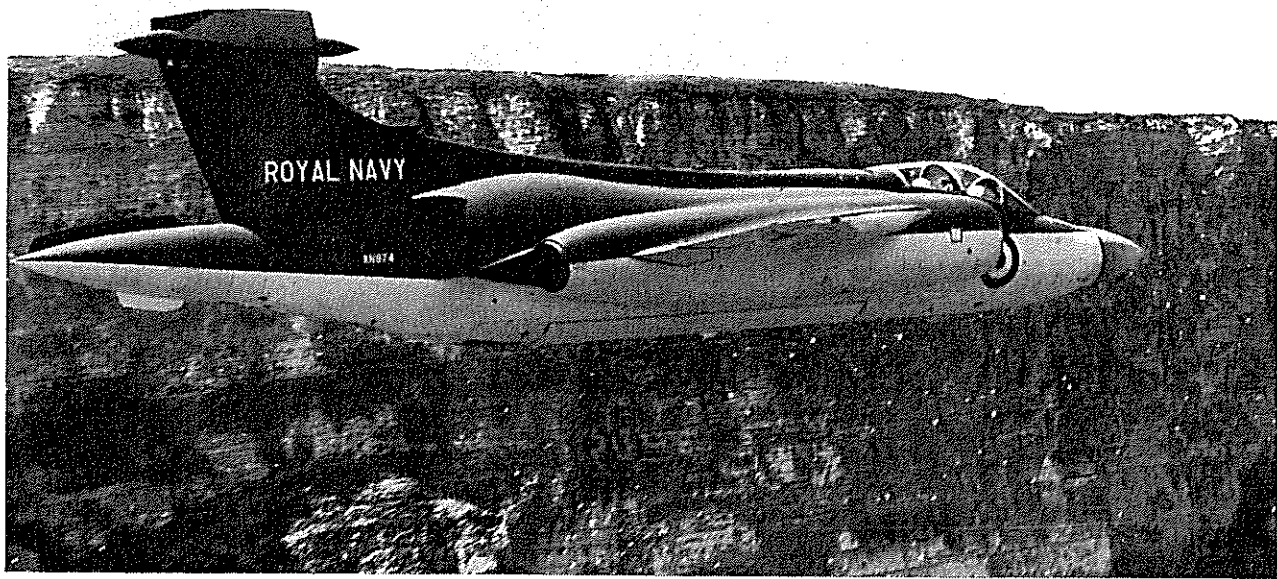
Esillä olevasta olisivat itsekutakin kiinnostaneet tietysti erilaiset kohteet — yleisesti voidaan todeta, että kaikkea oli. Näytteillepano kertoi samoista koneista, jotka olivat nähtävissä ulkona kentällä sekä uusista pyrkimyksistä ilmailun alalla. Näyttelyyn odotettu, mutta toiveet pettänyt TSR-2-taistelukone oli sentään pienoismallina nähtävänä, samoin miehenkorkuisena mallina Thunderbird-itohjus lavetteineen.

Nähdystä riittäisi kertomista sivumäärin — mainittakoon kuitenkin vielä S/VTOL-koneen P 1127 vaikuttava moottori ja useiden S/VTOL-koneiden näppärät pienoismallit, jotka ottivat vastustamattomasti osansa mielenkiinnosta omia kohteitaan etsivältä katselijalta.

Suuren näyttelyteltan edessä oli "ohjuspiha" — tosin pettymystä tuottaneen pieni. Hallitsevin nähtävyyksien ohjuspihan muiden nähtävyyksien rinnalla. Tigercat, laivaston Seacat-itohjuksen muunnos maavoimia varten ajolaitteille asennettuna, pystyintuetut, apuraketit harallaan seisovat Bloodhound-ohjukset, Firestreak- ja Red Top-ilmataisteluhjukset jne veivät huomattavan pitkän ajan aamupäivästä ennen lentonäytöstä.

Tutustumiskierroksen ja lounaan aikana tehtyjen keskusteluyritysten jälkeen tuli taas hetkeksi mieleen kotimaa ja äidinkieli sekä aikaan laiminlyöty englanninkielen opiskelu — viimeainittu toistamiseen lentonäytöksen ja sen kovaäänisestä kuuluvan selostuksen alkaessa.

Lentonäytöksessä esiintyneet koneet jäivät mieleen tietenkin vaikuttavuusjärjestyksessä. Ilmatorjuntamies tuo silloin esiin ensimmäiseksi jo Pariisin lentonäytöksessä vuosi sitten esiintyneen S/VTOL-koneen P 1127:n. Ensimmäinen nousu sai tosin aikaan mieliteon pyyhkiä sanaa "vertical" edustavan V:n pois, mutta aivan kuin tämän tietäen kone otti seuraavassa nousussa kunnollisen pystysuoran lähdön. Kyseessä näytti todella olevan taistelukone, joka ei tarvitse klassillista kenttää. Kerrottiin, että on tarkoitus perustaa tällä koneella varustettu kokeiluyk-

Blackburn Buccaneer

Laivaston ylpeyden "Merirosvon" takana Doverin kallioita

sikkö, johon tulee henkilökunta USA:sta, Englannista ja Saksan liittotasavallasta.

Uutta ja mieleenpainuvaa edusti myös Englannin ensimmäinen strateginen kuljetuskone Short Brothers & Harland Ltd:n Belfast C Mk 1. Tämä massavan näköinen kone starttasi lähinnä siirtymällä tanakasti eteenpäin vasta miltei kiinni kentän pinnassa, mutta nousi kuitenkin verraten pian raskaasti ilmaan. Koneen hyötykuorma on lähellä 30 tonnia ja toimintamatka — ei tosin täydellä kuormalla — on n 7000 km.

Uutta edusti myös Short'in kevyt ja tilava Turbo Skyvan — 18 matkustajaa tai 2 tonnin tavarakuorman ottava ja maallikon silmin katsottuna aerodynaamisen muotoilun hylännyt kuljetuskone.

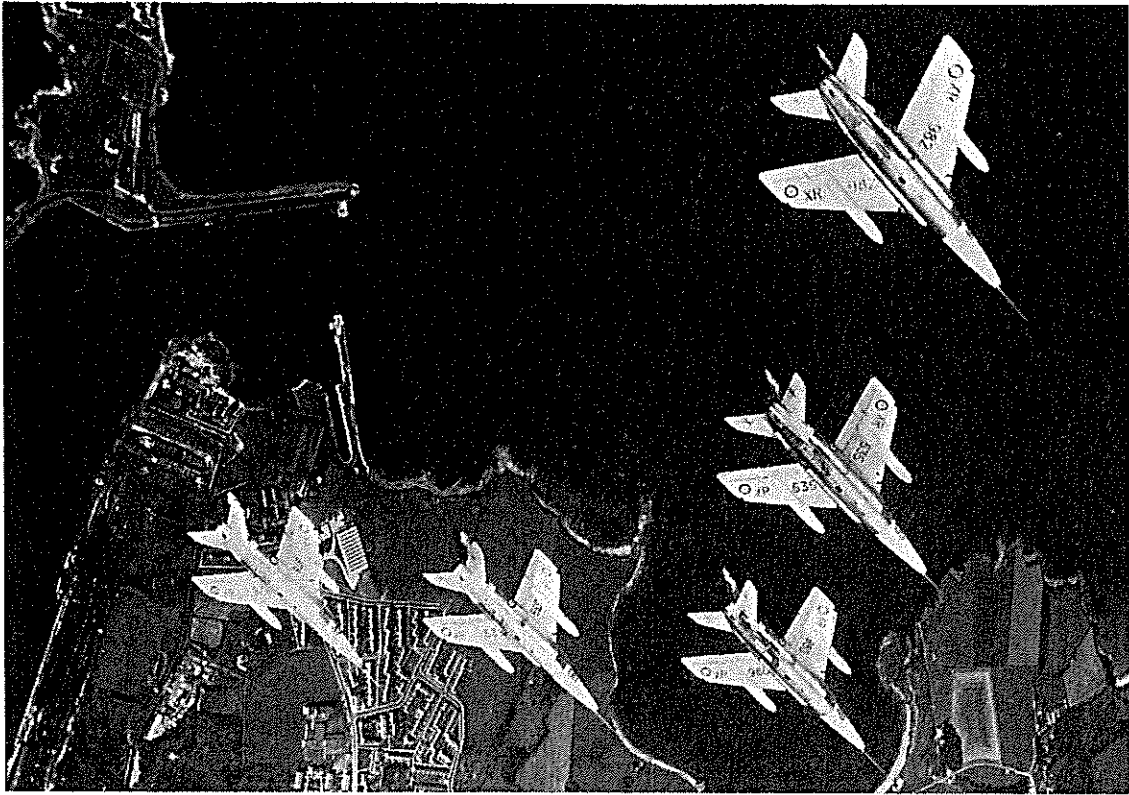
Belfast ja Skyvan viehättivät uutuudellaan, mutta varsinaisista taistelukoneissa oli ehkä sitenkin näyttävyys etusijalle asetettava lentokone, nimittäin Blackburn Buccaneer — "Merirosvo". Ammattimiesten mahdollisista vastakaisista lausunnoista välittämättä tuo tämän koneen näkeminen mieleen voiman. Buccaneer on suunniteltu toimimaan matalalla ja käyttämään suurta nopeutta. Koneita sanottiin "laivaston hampaiksi" — se on ulkonäöltäänkin linjakuudesta huolimatta kuin paha irvistys.

Varsin vaikuttava oli myös English Electricin

Lightning. Tämän ulkonäkö kertoo jo maallikollekin, että nykyaikainen torjuntahävittäjä on pelkkää moottoria, jonka rinnalla muu, mutta silti oleellinen varustus edustaa painossa pientä osaa. Lightningit esittivät hälytyslähdön jälkipolttimin. Liekö vahinko vai tarkoitus, että yksi koneista suoritti nousun ilman jälkipoltinta tarjoten näin hyvän vertailukohteen. Esitys antoi havainnollisen kuvan torjuntakoneiden pulmasta: ylös on päästävä ja nopeasti.

Vähemmän mielenkiintoa, mutta sitä enemmän esiintyjä toi siviili-ilmailu matkustajakoneineen. Ensisijaisesti on mainittava BAC:n 111, "One-eleven", jonka tyyppikokoelmasta näytettiin tyyppi 200, jo liikenteessä oleva kone. Koneen kehittäminen on monen tapaturman vuoksi ollut vaikeuksien sävyttämä. Liikennekoneiden osalta korostettiin erityisesti kahta lyhyttä: sopivuutta lyhyiden matkojen kuljetus- ja matkustajakoneeksi sekä lyhyttä nousu- ja laskumatkaa. Edellinen on erityisesti suihkukoneiden osalta probleema, sillä edullinen matkakorkeus on suuri. Jälkimmäinen seikka osoitettiin todeksi lähes jokaisen koneen laskussa, sillä laskut tapahtuivat renkaat savuten.

Muista liikennekoneista mainittakoon mm BAC:n VC-10; kone, joka kulkee myös vastoinkäymisten tiellä BOAC:n pudottaessa organi-

Gnat trainereiden taitolento ryhmä Englannin taivaalla

JÄNNITTÄVÄÄ JOULULUKEMISTA

Joppe Karhunen

TALVISODAN TAIVAS

Tunnetun ilmailukirjailijan, Mannerheimristinritarin jännittävä kuvaus talvisodan ilmataisteluista niin omien kuin vastustajienkin silmin. Mielenkiintoinen osa kirjasta on myös kuvaus kenraali Linderin johtaman ruotsalaisen vapaaehtoisyksikön F 19 vaiheista Pohjois-Suomen ilmapuolustuksessa. 12/14:—.

otava

Westland Wessex helikopterit osallistuivat lentonäytöksen yhteydessä suoritettuun maahanlaskuun

saatioreforminsa vuoksi alkuperäisestä tilauksesta lähes puolet. Hawker Siddeleyn Trident on BEA:n tilaama tyyppi. Näyttelyn aikoihin BEA vielä kokeili konetta, jonka tulevaisuus saattaa riippua suuressa määrässä kokeiden tuloksista.

Ulkonäön vaikutus "ensitapaamisessa" korostui näyttelyn kahden koekoneen kohdalla. Nämä olivat HP 115 ja BAC 221. Ensinmainitulla sanottiin kokeiltavan ohutta deltasiipeä hitaassa lennossa. Kone lensikin niin hitaasti, että se näytti pysyvän paikallaan; tässä tilassa lentäjä suoritti myös voimakkaita kallistusliikkeitä. Pitkäkoipisella BAC 221:llä on kokeiltu nyttemmin surmaniskulla uhatun Concorde-koneen siipimallia.

Näyttelyn sotilaallinen osuus muodostui kolmesta osasta. Yksi näistä oli edellä mainittu Lightningien hälytyslähtö. Toinen oli RAF:n, Royal Navyn ja maavoimien yhteinen maahanlaskuesitys. Tämä oli kehitetty yhtenäisen taktillisen suorituksen raameihin, mutta pyrki ilmeisesti esittämään vain maahanlaskutapoja näyttelyssä olevilla välineillä. Näytös alkoi tulli-valmistelulla, jota suoritti 8 Hunteria, 4 Canberraa, 8 Scimitaria ja 8 Sea-Vixeniä. Suomes-ta tulleele oli jo elämys sinänsä saada nähdä yhtä aikaa niin monta korkealuokkaista taistelukonetta. 12 Wessex-helikopteria toi tämän jälkeen maahan 180 miestä ja edelleen 12 raskasta asetta (105 ja 106 mm). Helikopterit esitti-

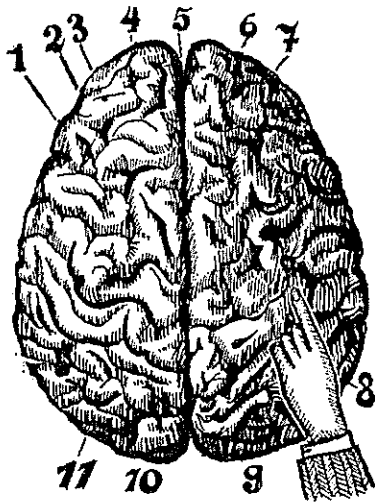
vät myös kaluston siirron maassa ja miesten pudotuksen vapaasti riippuvalla "hihnalla"; toimenpide on omiaan viidakko-olosuhteissa. Kuusi Argosy-konetta toi lopuksi yhteensä 120 miestä ja 18 ajoneuvoa. Näytöksen jälkeen lensivät siihen osallistuneet koneet alueen yli. Maahanlaskun yhteydessä voidaan mainita myös Blue Steel-ohjusten (pitkän kantaman ohjus maamaaleihin) jälleen henkiin herättäminen. Kolmas sotilaallisen sektorin esitys oli lentonäytöksen päätteeksi suoritettu kaksipaikkaisten Gnat-koneiden ja punaisten Provost-koneiden taitolentoesitys. Näissä herätti — niinkuin hyvissä taitolentoesityksissä aina — ihastusta liikkeiden ehdoton hallinta. Näytös päättyi Provostien laskuun hämmästyttävän tiiviinä muodostelmana.

Ilmojenhaltija suosi näyttelyä niin, että mm taitolentoesitykset voitiin suorittaa esteettä; kaunis sää antoi näyttelylle yleensäkin miellyttävän taustan. Kolme päivää samanlaisina toistuvine ohjelmineen oli kuitenkin liian lyhyt aika. Ensimmäisen päivän jälkeen sai muu näyttely lentonäytöksen kustannuksella enemmän huomiota osakseen, sillä näyttelypano tarjosi lähes ehtymättömän määrän tarkasteltavaa.

Väen paljous kautta koko alueen mitä erilaisimpia maan ääriä edustavine tyypeineen jätti juhlanan näyttelyn ohella mieleen kuvan suuresta ja runsassisältöisestä ilmailun suurtaipah-tumasta.

*Yhäkö olette
aivojenne
esimies?*

Tärkeällä paikalla "puhelu ei saa katketa" eivätkä "langat hellitä käsistä". Nykyinen kehitys pitää tahdín korkeapaineisena ja sen monipuolisuus ha-joittaa henkisiä toimintojamme. Hyvä esimies jakaa alaistensa tehtävät oikein. Viisas mies järjestää "aivoryhmänsä" tehtävät ajoissa. Oikein viisas hankkii

AKATEEMISEN AJASTAJAN

Se vapauttaa aivonne teknillisestä mieleenpainamisesta, muistioinnista ja etsimisestä.

AKATEEMINEN AJASTAIKA 1965 sisältää mm: palkkataulukot, kuntien kal-teusluokittelun, matka- ja päivärahat (myös ulkomaiset), komiteapalkkiot, AKAVAn suosituksen minimitalkoista, Yleisradion esiintymispalkkiot, aka-teemiset työmarkkinat, pätevyysvaatimusluettelon, indeksejä, veroasteikot, postitaksat, korjauslukuun oppaan.

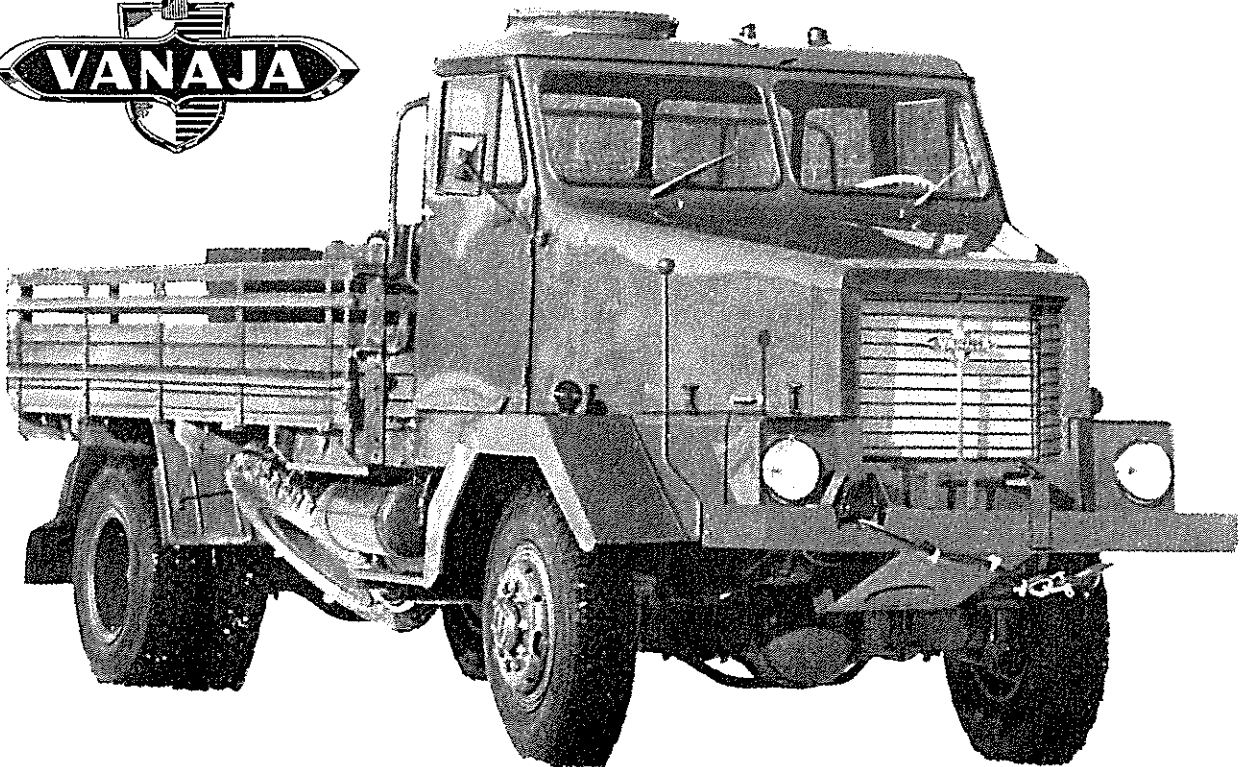
AKATEEMINEN AJASTAIKA ilmestyy marras-joulukuun vaihteessa. Hinta muovikantisena mk 5,—, nahkakantisena mk 6,50. Postisiirtotilille 16 684 mak-setut tilaukset toimitetaan postivapaasti.

Onnistuneiden ratkaisujen takana:

*Viisäät aivot + hyvät tiedot + tehokas muisti =
Akateeminen Ajastaika*

AKAVA r.y.

Kapteeninkatu 7 - Helsinki

Vanaja malli NS-47 T/4000
Suomen puolustusvoimille on toimitettu
oheisen kuvan mukaisia tykkivetureita.

Vanajan Autotehdas Oy
Hämeenlinna

Kapteeni

ESA SEPPÄNEN

Kadetti n:o 3553

Meidän

aikaan

Neljäskymmenes

kadettikurssi

Kun meidät valtuutettiin — sitä pelkäsinkin — muistelemaan menneitä ja oman kadettikurs-
simme vaiheita, oli vaikutus hätkähdyttävä. On-
ko tosiaan kulunut jo niin paljon aikaa siitä,
kun väepeli Salmisen varusvaraston ovi vii-
meisen kerran rämähti selkämme takana, että
meidät katsotaan kelvolliseksi kollektiiviseen
esiintymiseen Kylkiraudan palstoilla. Joka ta-
pauksessa käytän kirjoituksessa ”me” muotoa,
koska otsikko sitä edellyttää ja takanani seisoo
vajaa satapäinen kadettitoverieni uljas rivistö.
Totuuden nimessä on kuitenkin heti alkuun
myönnettävä, että tällainen esiintyminen aiem-
min samoilla palstoilla kirjoitelleiden ”vanho-
jen partojen” rinnalla on vähintään arvelutta-
vaa. Onhan kahdeksan vuotta vanha ”kadetti-
haarniskamme” vielä kiiltävä kuin Kissalam-
men jää ajan tummentaman, kunnianarvoisan
”Kylkiraudan” rinnalla.

Koska nykyisessä koulutusvaiheessamme jou-
dumme aina jäsentelemään tarkasti suullisen
ja kirjallisen esityksemme, tuntuu suorastaan
nautinnolta saada kirjoittaa joitakin hajanaisia,
jäsentelemättömiä mielikuvia, joiden keskeltä
hahmottuu v 1954 opintonsa aloittanut ja v
1956 päättänyt 40. Kadettikurssi — ”Kurssien
kurssi”...

”Meidän aikamme” sattuu siihen 50-luvun
välivaiheeseen, jota alkupäästä erottaa sodat ja
niiden vaikutus upseerikoulutukseen ja tätä
päästä akateemisen peruskoulutuksen lähtölau-
kaus. Emme harvoja poikkeuksia lukuunotta-
matta ole sodan karaisemia eikä kurssimme si-
sältö ollut akateemisuuden henkevöittämää.
Millaisia sitten olemme ja olimme? Vainko yk-
siä niistä monista, joiden tunnuskilvessä on
luettavissa ”Olimmehan siellä mekin”?

On kuitenkin useita kadettielämän muotoja,
joista voimme yllä heijastuvan ”alemmuu-
temme” lieventämiseksi olla ylpeitä ja joita yh-
teen joutuessamme muistelemme aina haikeina.
Ne elämänmuodot ilmenevät parhaiten niiltä
pitkiltä leireiltä ja marsseilta, joita teimme ah-
kerasti kotiseutuopin merkeissä. Nyt kun Kes-
kijärven yksisarvisen poron pilkallinen nauru
ei enää kau korvissamme eikä kolmen markan
rajasuutarikaan tee ainakaan kuuden markan
vahinkoa, piirtyvät mieleemme Naarmajärven
kankaat ja Poksamojärven sini. Olimmehan vii-
meinen kadettikurssi, joka kävi leirillä Risti-
lammella pyöräillen ja palasi sieltä, milloin
pyöräillen, milloin jalkaisin etelään. Sitä,
mitä meitä seuranneet kurssit ovat tässä suh-
teessa menettäneet, on vaiken tarkemman tun-
temuksen puuttuessa arvioida. Mutta näin pääl-
täpäin katsoen tuntuu menetys suurelta. Emme
tietenkään näin sanoen halua epäillä, etteikö
jälkiämme astuneille ja nykyisille kadettikurs-
seille pyritä tehokkaasti laajentamaan koti-
maamme tuntemusta. Todennäköiseltä tuntuu
kuitenkin, että niitä jälkiä, joita tallasimme

Oy. KUR-TO Ab.

Oy. Interarmco Ab.

HELSINKI

OIKEILLA JÄLJILLÄ...

Kenen tahansa on helppo osua oikeille jäljille ja tavoittaa malmikivi.

Outokumpu Oy antaa 10.000 mk:n palkinnon malminäytteestä, jonka johdosta suoritettut tutkimukset johtavat taloudellisesti käyttökelpoisen malmin löytöön. Muitakin mukavansuuruisia rahapalkintoja jaetaan.

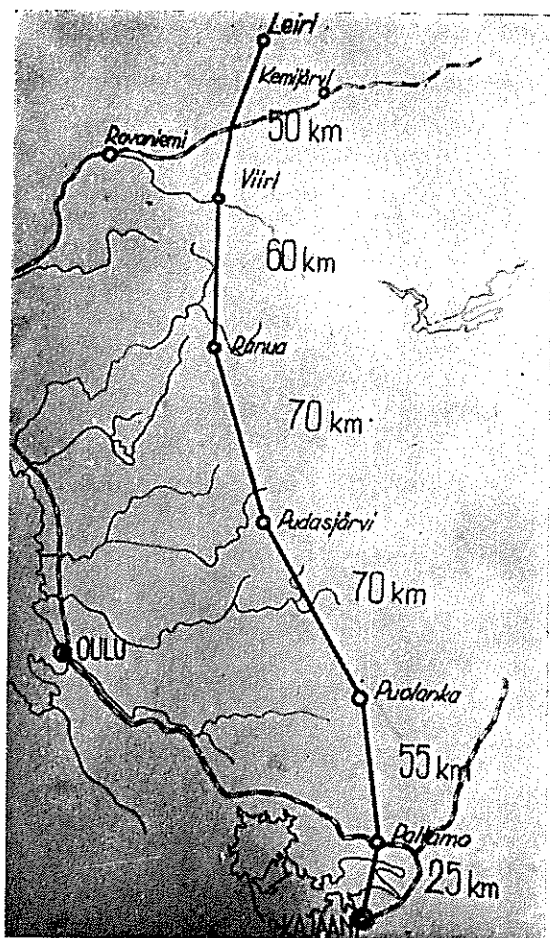
Malmikiven tuntomerkit: Usein tavallista raskaampi. Rikotulta pinnaltaan metallinvärinen ja -kiiltainen. Jättää esim. sulakkeeseen tumman tai värillisen viirun.

Lähetetään näytteet näin: Pohjois-Suomesta: Outokumpu Oy, Kivikatu 6, Rovaniemi. Keski-Suomesta: Outokumpu Oy, Pyhäsalmen kaivos, Pyhäkumpu. Itä- ja Kaakkois-Suomesta: Outokumpu Oy, Malminetsintä, Outokumpu. Etelä- ja Lounais-Suomesta: Outokumpu Oy, Aijalan kaivos, Aijala. Varustakaa lähetyksenne merkinnällä "Sisältää malminäytteitä".

Outokumpu Oy

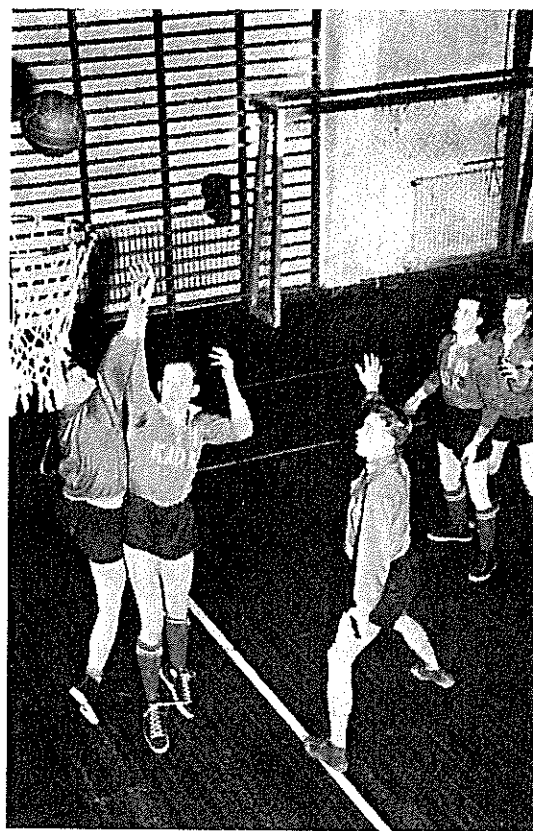

40. Kadettikurssin hiihtomarssi kairoilta Kajaaniin päivätappeineen

Kainuun soilla tai pyöränrenkailla piirsimme Limingan suoralle ei ole mikään kurssi seurannut. Mieleenpainuvien elämysten oli nuoremmalla kurssilla n. 600 km:n pituinen pyörämarssi, jonka leirimme päätteeksi teimme Ristilammelta Kuopioon. Tuon riemumarssin vaikutus Kuopioon päästyämme tuntui yhtä hyvin simpun satulan hierontamien sarkahousujen sisäpuolella kuin niiden daamien jäsenissä, joita kuukauden mittaisen parfyymien tuokusta erossaolon jälkeen pyörittelimme nuoruutemme innolla. Olihan se melkoista vilskettä Kajaanissakin, jonne seuraavan talven kunnioitettavan pituinen hiihtotapailemme päättyi. Se oli matka, jolla kaikki ulkolaisetkaan eivät pystyneet mukana, ja jonka tuottamia rasituksia saimme lääkitä Seurahuoneella viehättävässä seurassa. Melkoinen ympäristön muutos, kun laavuolamassa varpaansa kärjästänyt kadetti pukeutuu "Joosefin vaatteisiin" ja savun tihistämin silmin astuu kristallikruunujen loistoon.

Eteenpäin, se on sotilaan tunnus. Se oli mei-

Eräs oppilaskuntamme suosituimmista harrastuksista

dänkin tunnuksemme, vaikka aika tahtoi usein ehtiä edellemme. Jälkeenpäin ajatellen nuo ajat tuntuvat olevan yhtä muistikuvien kaleidoskooppeja. Mutta — herrat kaaderit kurssilta 40, kuka voisi unohtaa niitä kymmentä kantoa, joita vääntäessämme mieleemme täytti syvä katkeruus kauniimpaa sukupuolta kohtaan. Tai, kuka voisi unohtaa niitä pioneeritoiminnan kisaillinnäytteitä, lieriöitä, joita väänsimme verta vuotavin sydämin ja sormin pahaniloisten porojen ja vauhuksien kolkon naurun säestyksellä kesäoisella sahan kentällä. Tai, kuka voisi unohtaa sitä pioneeritekniikan mestarinäytettä, kapulatietä, jota vaivojamme nurkumatta rakensimme urakkatyönä Naarmankankaalle. Tänä vuonna jouduimme käymään noilla simpukkeitamme taistelutantereilla ja käymään myös rakentamaamme kapulatietä. Kymmenen vuotta vanhana se kesti yhä ja mieleemme täytti ylpeys kadettikurssimme jälkipolville pystyttämää muistomerkkiä kohtaan, joillaiseksi sen hetki mielessämme ristimme. Teimme samassa yh-

KYLKIRAUTA TOIVOTTAAN LUKIJAKUNNALLEEN, AVUSTAJILLEEN JA ILMOITTAJILLEEN

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

Laavulla Lapissa

Ilmeet olivat näin kesällä toisetkuin 35:n asteen pakkasessa

teydessä toisenkin havainnon, heittimistön tuli ei ollut enää yhtä tarkkaa kuin ennen. Sitä emme tiedä, pääsikö tuliasemamiehistö Rovaniemelle.

Kaikki ovat varmaan yhtä mieltä siitä, että painavimmat muistot noilta ajoilta jollain tavalla liittyvät pioneeritoimintaan. Monet ovat ne miestyöpäivät ja -yöt, joita vietimme milloin soutukilpailujen ja pestiköysien, milloin panssarimiinojen ja lieriöiden parissa. Ylivoimaiseksi ykköseksi jää kuitenkin Iivarin pikasilta, jonka painon alla kurssimme polvet notkahtelivat.

Leirit ja sissiharjoitukset muodostivat toisen koulutusympäristömme, toisen muodosti koulurakennus ja Santahamina Saharoinen, Rivieroinen, Komseinen, Kissalampinen ja kukkuloineen, jonka etuliittettä ei sovi tässä ääneen mainita. Toimintaamme näissä oloissa luonnehti railakas eteenpäinmeno, vaikka kurssimme loppupuolella jouduimmekin etenemään tasaisesti junnaten "meetri meetriltä ilman tiatteria". Mieleemme on jäänyt sellaiset kouluttajan lausunnot kuin: "Kolme kovaa koputusta, kolmen markan rajasuutari teki kuuden markan vahingon, kadetti X, olette mieto kuin Boston savuke, halpa ja hyvä konsti kuin Suomi-sikari, voi poikia lumessa." Viimemainitun toteamuksen oikullisuus on jäänyt erityisesti kaivelemaan mieltämme, koska satuimme silloin olemaan kurkkua myöten hiekassa,

Taktilliset kysymykset ovat aina sotilaan mielessä. Nykyisenä tekniikan huippusaavutuksena ja ydiniskustrategian aikana saattaa olla täysin perusteetonta puhua Kadettikurssi 40:n vaikutuksesta taktiikan kehitykseen. Kuitenkin pystyimme tuomaan meikäläiseen taktiikkaan sellaisia menetelmiä, joista ohjesäännöt ja koulutusohjeet eivät vieläkaan mainitse halaitua sanaa. Käyttämiemme menetelmien soveltuvuus olisi kuitenkin ollut nähtävissä eräitä sangen vaikeita kysymyksiä puitaessa. Noiden menetelmien syntyprosessi saa yksinkertaisesti selityksensä siitä, että jouduimme jatkuvasti hyppimään milloin minkäkinlaisiin housuihin ja näin taktillinen ajattelumme sai vapaasti telmiä mielikuvituksemme puitteissa. Seurauksena oli tiettyjen taktillisten keksintöjen syntyminen, joista olemme ylpeitä, opettajien arvostelu viittasi kyllä toisenlaisiinkin vaikutelmiin. Yleensä sanotaan, että historia toistaa itseään, myöskin sotataidon sellainen. Varsin merkittävää oli todeta, että 1400-luvun hussilainen vaunulinna-taktiikka (vanhkuripuolustustaktiikka) heräsi uudelleen henkiin kadettitoverimme "M":n ansiosta Malmin korvessa. Vihollisen hyökätessä erästä pimeänä syysyönä miehittämäämme kukkulaan vastaan se tyrmistyi perin juurin kohdattessaan ensin eturinteessä laiskasti rehua pureskelevat hevoset, sitten ajopelit ja viimeksi takarinteellä teltat nukkuvine sotureineen. Huo-

Vapaa-ajan viettoa Kadettikerholla
Taustalla soittaa mainio yhtyeemme "Falang"

limatta defensiivisyydestään, hussilainen taktiikka perustui valmiusasemissa olevien reservien nopeisiin hyökkäyksiin vankkureiden suojasta. "M":läisen vankkuritaktiikka oli vieläkin defensiivisempää, reservi nukkui teltoissa. Luki ymmärtää, että krh-miehelle tuttu tasainen virhe oli päässyt tapahtumaan ja rintamasuunta kääntymään säkkipimeässä syysyössä 3000 piirua. Nykyisille taktillisille periaatteille vankkuritaktiikka osoittaa jo selviä suuntaviivoja, koskapa muun muassa selustan puolustamiseen on nyt kiinnitetty tavallista suurempaa huomiota.

Eräänä eturivin taktiikan kehittäjänä on myös kadettitoverimme "K" saava oman asemansa. Hänen ansiokseen on luettava eepillisen strategian keksiminen ja zig-zag etenemismenetelmä, joista varsinkin viime mainittu saavutti opettajien keskuudessa ansaittua huomiota. Nykyään, jolloin joukon on toimintamahdollisuudet säilyttääkseen pystyttävä jatkuvasti olemaan liikkeessä vastustajien ydiniskut välttääkseen, zig-zag-menetelmällä saattaisi olla käyttöä myös meikäläisessä taktikassa. Tällaiseen toimintaan kuuluu oleellisesti harhauttaminen, jonka tunnustettu mestari eli keskuudessamme. Hän nimittäin pystyi perusteellisesti harhauttamaan sekä taktiikan opettajan että itsensä. "Hyökkään suoraan, herra kapteeni". "Mitä, suoraanko hyökkäätte?" "Ei toki suoraan,

herra kapteeni, väärin varmaankin kuulitte". Vielä olisi mainittava tehokkaan tulenkäytön menetelmät kurssillamme. "Puljan" keksimä "ampukaa- menetelmä" hakee yksinkertaisessa tehokkuudessaan vertaistaan eikä "Jallun" Östersundomin krh-taktiikka ilman yhteyksiä voi jäädä unhoon. Sovellettavissa olisi varmaan myös jääkäriemme "Kaken" ja "Allun" menestyksellä käyttämä tandem-ajomenetelmä, joka osaltaan saattaisi helpottaa nykyään niin oleellisten liikkuvuusprobleemien ratkaisemisessa.

Edellä tuli esille vain muutamia taktillisia kehityspiirteitä, joihin kurssimme antoi panoksensa. Käsikynäntotekniikan alalla muodosti huipentuman Kunniakkaan 40. Kuninkaallisen Kaaderirykmentin komentajan, "Åke Samlaren" irtaantumiskäsky, josta lainaamme toiminnan perusajatuksen: "Rykmentin joukot. Pitäkää tehtävä kirikkaana mielessä ja muistakaa osviitat tulevaa toimintaa silmälläpitäen, toimintaa, jonka on tapahduttava Tsäng-tsäng, rumpsrump ja edettävä varmasti meetri meetriltä ilman tiatteria". Tämän käskyn vaikutuksesta kurssimme lopullinen irtautuminen kesäkuun 4. päivänä tapahtui varsin tehokkaasti ja naamiointikin oli niin huolellisesti suoritettu, että meitä pidettiin vieraiden joukko-osastojen upseereina, joiden läsnäolo koululla herätti kummastusta.

Taktillisessa ja koulutuksellisessa mielessä

MIEKKOJA

Maailmankuuluja E & F Hörsterin (Solingen) miekkoja tilauksesta kauttamme edullisin hinnoin. Ryhmätilaukset ajoissa allekirjoittaneelta. Pieni määrä jatkuvasti varastossa.

J. K. Sjölund & Co

Kommandiittiyhtiö

Vänr. Stoolink. 3 A Helsinki
puh. 49 76 64 ja 49 76 65

UUSI SUOMI ON LAATULEHTI. Pätevä toimittajakunta vastaa täysipainoisesta sisällöstä.

ERIKOISETUNA saavat tilaajat mielenkiintoisen **VIKKOLEHDEN**.

Uudenaikainen taitto ja väripainoasu.

Lisäetu:

Uudet tilaajat saavat KATSO-lehden yhteistilauksensa normaalia huokeammalla

UUSI SUOMI

valtakunnan laatu-lehti

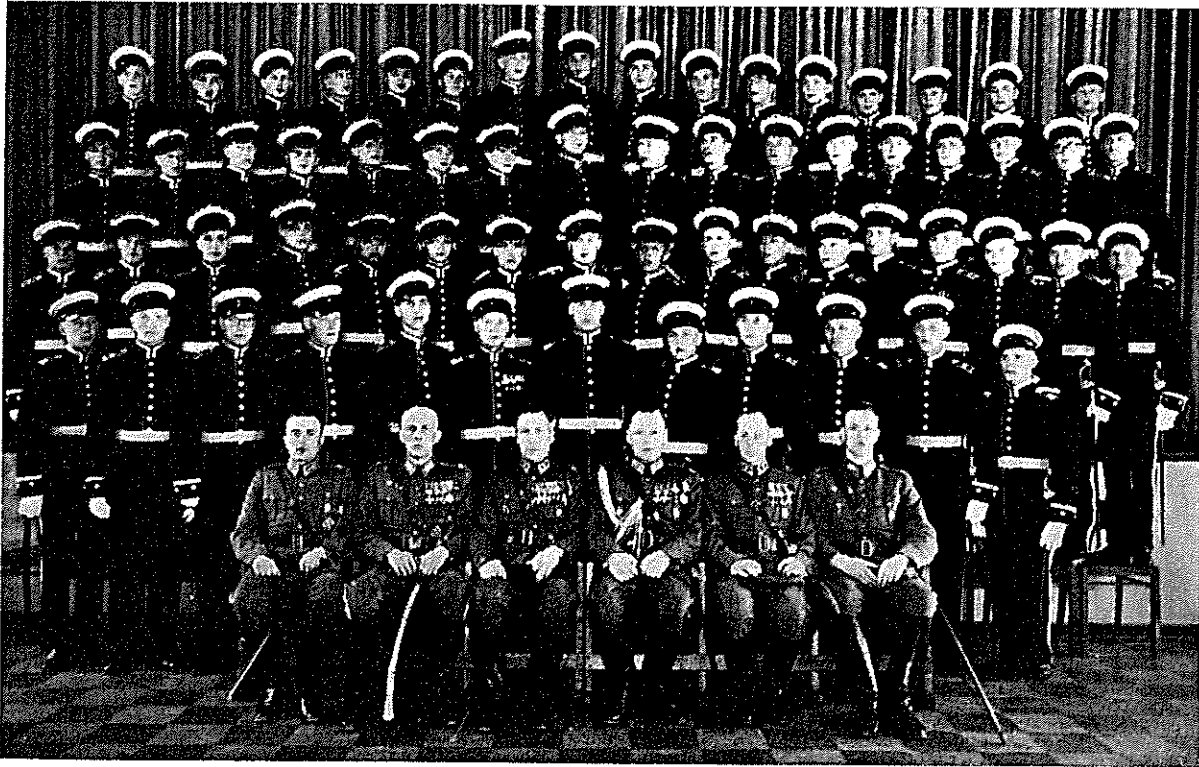
BASTONE
HYVÄ KANGAS
MIEHELLE,
JOKA
HALUAA
HYVÄN PUVUN

Valitkaa Tekin nyt puku, joka siliää ja säilyttää ryhtinsä entistä paremmin — puku jossa on uuden, modernin villakankaan tunnus — **BASTONE WOOLSET.**

BASTONE
Woolset
100% *villaa*

Villayhtymä Oy

40. Kadettikurssi on päättynyt

Edessä koulun johtaja apulaisineen sekä joukkueenjohtajamme: vas yll Kaarlonen, maj Standertskjöld, maj Uusitalo, ev Lammetsmaa, maj Kurkela ja yll Sirola

kurssimme pystyi siis jättämään rikkaan perinnön tuleville kurseille. Kolmas elämänmuotomme oppilaskunnan toiminta, oli perinteiltään ja aktiivisuudeltaan ehkä kuitenkin kaikkein rikkain. Lukuisat olivat järjestämämme illanvietot ja juhlat, julkaisu- ja toimintamuodostui ennennäkemättömän vilkkaaksi, kuoron mahtava hyminä soi koko kahden vuoden ajan ja orkesterimme Falangin vauhti ei ole vielääkään päässyt laantumaan. Keskinäinen urheilutoimintamme antoi oman värinsä yhdessäololle ja kilpailukokemukset ulospäin lisäsivät urheilun merkittävää osuutta oppilaskuntamme toiminnassa, jota tarmokkaan puheenjohtajamme "Jussin" nuijan nasevat naputukset taitavasti ohjailivat. Oppilaskuntamme olikin meille solisevien vetten ja vihreitten taatelipuiden keidas, jossa Saharassa erilaisin etenemistavoin vaeltava joukkomme saattoi hetken levähtää. UAY:n alaosaston toiminta tarmokkaan puheenjohtajansa johdolla muodostui myös ennennäkemättömön vilkkaaksi, jopa siinä määrin, että kilpailutoiminta tahtoi pahasti sotkea ruokailujärjestyksemme.

Perinteet ovat kadettielämän suola. Ne yhdistävät eri kadettipolvia ja antavat toiminnalle ne erikoispiirteet, joista kaikki kadettipolvet ovat ylpeitä. Me olemme ylpeitä siitä, että saimme olla eräiden nykyään jo kuolleiden kadettiperinteiden viimeisimpiä vartioita. Meidän ai-

kanamme seisoivat vielä brontot kuunteluoppilaineen keittiön ovella, eikä nykyisten kurssien tarvitse elää ensimmäisiä koulukuukausia kerhon pulla- ja maitodietillä kuten meidän. Tuskinpa ruokailuhetkiä enää sävyttää ulkolaisten elokuvaohjelmien lukeminen, siten, kuin ne kirjoitetaan tai karakulointi rukousaulassa aamuisin. Perinteisiin liittyvät kurssiltamme kiinteästi sellaiset henkilöahmot kun rehti väpeelimme "Pena", "Åke Samlare", "Urkki" ankkuritervoineen, mallikadetti, kuldduurikadetti, jota Maaselän Kannaskaan ei pystynyt pelastamaan, topografinen nero "Aurevuori" ja monet muut. Mikäli me kahden vuoden kuluttua kokoontuessamme yhteiseen kurssimme 10-vuotisjuhlaan haluaisimme juhlistaa tilaisuutta kurssimme vaakunalla, olisi siihen saatava liitettyksi ainakin seuraavat toimintamme symbolit: pestiköysi, panssarimiina, 5 kilon kivi ja kumivene ...

Niin, tällainen oli "kurssien kurssi" ja tällaisissa tunnelmissa sujui sen kaksivuotinen "reisujen reisu" kadetista upseeriksi. Teemme kunnia esimiehillemme ja opettajillemme ja hiljennymme hetkeksi joukostamme poistuneen vänrikki Kuurin muistolle. Kuljemme edelleen tasaisen varmasti vakaumuksemme valitsemalla urallamme ja odotamme 10-vuotisjuhlaamme, jolloin voimme jälleen lujittaa upseeri- ja kadettiveruuden arvokkaita siteitä.

URHEILUNUORISO JA TEKIJÄMIEHET

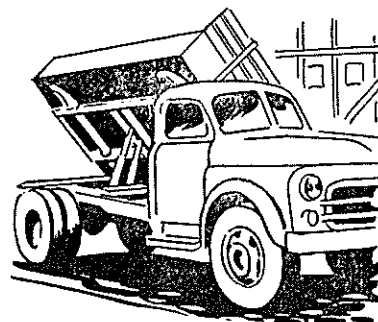

URHEILUVÄLINEITÄ
TARVITESSANNE
PISTÄYTYKÄÄ
HELSINGIN
URHEILUKESKUKSESSA.

Monipuolisessa
varastossa on hintaan
ja laatuunkin nähden
jokaiselle suositeltavia
urheiluvälineitä.

Helsingin Urheilukeskus Oy

Kaisaniemenkatu 7
Puh. 63 98 02

Ensiluokkaista polttoainetta

- hiiltä
- koksia
- antrasiittia
- polttoöljyä

Oy Telkoil Ab

Helsinki, Aleksanterink. 13. Puh. 58 011

Firestone

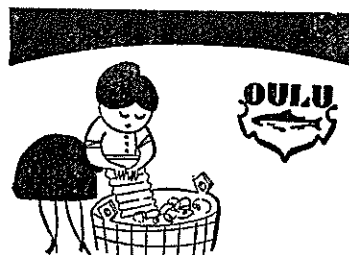
Town & Country

KELIRENGAS, jolla ajatte
turvallisesti ja nopeasti kai-
kissa ajo-olosuhteissa kaik-
kina vuodenaikoina.

**FIRESTONE
RENGASTUKKU OSAKEYHTIÖ**

Helsinki — Keskuskatu 1
Puh. vaihde 50 299
Postilokero n:o 56

Mäntysaippua puhdistaa

PYYKINPESUSSA

OULUn kullankeltainen Mänty-
saippua irrottaa lian nopeasti ja
vaatteita säästään. Se on val-
mistettu puhtaasta kasviöljystä
ja sisältää linoleaattia. Siksi se
on myös terveellistä käsillenne!

OULU OSAKEYHTIÖ

Vakoojan kohtalo

"Kaaderi"

Kadettikurssimme ensimmäisenä kesänä näytti siltä kuin lukukärpänen, vai liekö lukutoukka, olisi purrut koko kurssia. Kaunokirjallisuus, muistelmat ja ennen kaikkea sotahistoria olivat suosittua lukemista. Ruokatunneilla oli koulun kirjastossa ututteria kirjanmetsästäjiä ja iltaisin oli aikaa lukea; iltalomistahan ei vielä ollut tietoakaan.

Tässä kenttäharmaassa lukukerhossa oli joi-takin jäseniä, jotka ututteruutensa tai aihepiirinsä puolesta erottuivat muista. Eräs tällainen oli Joukkue I A:n kadetti Seppo Puhuri. Hän erikoistui lukuharrastuksessaan kaikkeen mikä vähänkin sivusi vakoilua. Kad Puhuri osasi varmasti ulkoa "Operaatio Ciceron." Hän tiesi kai-ken Richard Sorgesta ja Pearl Harbourin vakoojista. Hänen asiantuntemuksensa Canariksen järjestöä tai FBI:tä koskevissa asioissa ulottui sellaisiin yksityiskohtiin, että kuulija erehtyi pian kuvittelemaan kadetti Puhurin palvelleen näissä molemmissa järjestöissä.

Talvikauden alettua lukuharrastus laimeni vähitellen. Opinnot veivät oman osuutensa vapaa-ajasta ja lomat saivat myös nuoremman kurssin jakamattoman suosion silloin, kun kadettiväpeli ei ollut asiasta toista mieltä. Tämän uuden harrastuspiirin kannustimena oli joillakin sinisilmäinen vaaleaverikkö Tukholmankadulla, toisilla kaukokaipuu "Unkarilaiseen osakuntaan" jne. Tuskin kukaan olisi kiinnittänyt huomiota lukuharrastuksen vähenemiseen, ellei olisi sattunut tapausta "Kadetti Puhuri". Hän lopetti koko lukuharrastuksen, kieltäytyi kaikesta salaista tiedustelua koskevista keskusteluista eikä edes Mata Harin nimi sytyttänyt hänen silmiinsä sitä kaihoisaa katsetta, joka kesällä oli tullut yleisesti tunnetuksi. Kun taktiikan opettaja viittasi eräänä tunnilla leikkiä laskien kadetti Puhurin "asiantuntemukseen", oli seurauksena aina sanavalmiin Puhurin täydellinen sekaantuminen konsepteissaan. Väriasteikon jyrkkä vaihtelu huomion kohteeksi joutuneen kurssitoverimme kasvoilla osoitti selvästi, että jotain oli tapahtunut, mutta mitä? Vastaus tähän saatiin vasta kurssin kymmenvuotisjuhlassa viime talvena, kun kapteeni Puhuri raotti salaperäisyyden verhoa.

Koululla järjestettiin ensimmäisen kurssin marraskuussa suuri sotapeli, johon osallistui kymmeniä upseereita eri joukko-osastoista sekä Kadettikoulu kokonaisuudessaan. Kadetti Puhuri oli pelin alkamisen aattona päivystäjänä. Harjoituksen johdon tilannekarttoja kannettiin illalla koulutusupseerin huoneesten ja huoneen ovi lukittiin huolellisesti.

— Päivystävä kadetti vastaa siitä, ettei kukaan käy huoneessani ennen aamua.

— Vastaan, Herra Majuri!

— Ettekä yritä mitään salaista tiedustelua ...

— En varmasti, Herra Majuri!

Mitäpä hän armeijakunnan tilanteesta, vähäpätöinen sinisen puolueen komppanian päällikkö ...

Tunnit kuluivat ja koulu hyljeni. Vain päivystävä kadetti valvoi. Hänen tehtäviinsä kuului myös esikunnan huoneiden tarkastaminen. Kadetti Puhuri otti avaimet seinältä ja aloitti kierroksensa.

— Adjutanttin huone, ei erikoista ...

— Komppanian päällikön huone, ei erikoista ...

— Koulutusupseerin huone ...

Kadetti Puhuri pysähtyi. Hän muisti sanat: Päivystävä kadetti vastaa ...

Mutta hänen tehtävänsähän oli tarkastaa kaikki huoneet. Ja eihän siitä kumpikaan puolue hyötyisi, jos hän näkisi jotain ...

Avain kiertyi lukossa ja Puhuri astui sisälle. Hän ei syyttänyt valoa. Suuriin pahvitauluihin kiinnitetyt tilannekartat oli ladottu seinää vasten pystyyn kassakaapin sivulle.

— Eihän siitä mitään vahinkoa ole, huvin vuoksi vain ...

Kadetti Puhuri kohotti varovasti päällimmäistä raskasta pahvia ja kurkisteli karttoja käytävältä hohtavassa kelmässä valossa. Samassa kuului valtava jyrähdys. "Vakooja" jäykistyi paikoilleen. Hän ei voinut käsittää mitä oli tapahtunut. "Oliko omassa huoneessaan käytävän toisessa päässä nukkuva tarkastava upseeri herännyt?" Puhuri kuulosteli käytävälle, mutta mitään ei kuulunut. Vähitellen alkoi myös jyrähdysten syy koko kaameudessaan selvitä. Lattialla oli ainakin parikymmentä kuvataulua, jotka kuvasivat suomalaisia sotilaspukuja kautta aikojen. Muutamista oli kehukset rikki ja kaikkien lasit olivat tuhansina sirpaleina ympäri huonetta. Taulut olivat olleet pinossa korkean kassakaapin päällä ja pahvitaulu oli tyrkännyt ne alas.

Tuskanhiki valui kadetti Puhurin otsalta. Oliko joku asettanut ansan todetakseen mahdollisen "vakoilun"? Seurauksena olisi varmasti koulusta erottaminen... Onnetonta kadettia puistatti. Hetken lamaanuksen jälkeen hän sai kuitenkin toimintatarmonsensa takaisin. Hän laukaisi nenälinsillänsä joka ikisen lasin sirun lattialta ja kääri ne huolellisesti vanhan sanomalehden sisään. Sitten taulut nopeasti pinoon, vielä silmäys huoneeseen ja sen jälkeen kaikki hävityksen jäljet nopeasti matkalaukkuvarastoon.

Seuraavan päivän kadetti Puhuri kulki kalpeana ja pälyillen ympärilleen.

— Kuka oli eilen päivystäjänä?

— Kadetti Puhuri, Herra Kadettialikersantti!

— Ilmoittautukaa koulun adjutantille.

Nyt se sitten tapahtuisi! Onneton "vakoiluekspertti" käveli "usva" silmissään adjutanttin huoneeseen.

— Olitte eilen ilalla päivystäjä?

— O-olin ... Herra yliluutnantti.

— Tuotiinko löytötavarakaappiin saunan pukuhuoneesta rannekello?

Puhuri ei tahtonut aluksi käsittää, mistä oli kysymys. Vaivoin hän sai soperretuksi myöntävän vastauksen.

— Toimitatte sen ... Tehän olette aivan kalpea. Oletteko sairas?

— Ehkä hieman flunssaa, Herra yliluutnantti.

Polvet notkahdellen ja pyyhkien hikeä otsaltaan kadetti Puhuri selviytyi yläkertaan ja pakotti itsensä rauhoittumaan. Ennen iltapäivätuntien alkua hän ennätti pyytää kadettiväpeleiltä luvan jäädä pois iltaruokailusta kiireellisen kaupunkiasian vuoksi ja tarkistaa puheelinluettelosta kehysliikkeen osoitteen. Tuntien päätyttyä kello 16 ei nuoremmalle kadetille tuotantun vaikeuksia tilata taksi ja vaihtaa pukua viidessä minuutissa. Kello 16.30 kadetti Seppo Puhuri oli jo kehysliikkeessä. Pitkän suostuttelun jälkeen hän sai lupauksen taulujen kehystämisestä ja lasien laitosta yhdessä vuorokaudessa.

Seuraavana iltana ilmestyivät entistä ehommat kuvataulut kenenkään huomaamatta koulutusupseerin kassakaapin päälle. Kadetti Puhuri oli kuitenkin saanut opetuksen, jonka hän muistaisi koko ikänsä. Opetuksen tehoa lisäsi kahden kuukauden vapaaehtoinen poistumiskielto. Taksikulut olivat olleet 1600 markkaa ja kehystäminen maksoi 4300 markkaa ...

Jos olisimme silloin tietäneet tuon kohtalokkaan päivystysajan tapahtumat, olisimme varmasti käsittäneet, miksi kadetti Puhuri ei kärsinyt kuulla sanaakaan salaisesta tiedustelusta ...

VALMISTAMME TILAUKSESTA
Kenkätehdas K. Brander Oy.
Tampere

Kadettikurssien Kuulumisia

22. Kadettikurssi 25-vuotias

17. 10. 64 kokoontui 22. kadettikurssi Helsingissä 25-vuotisjuhlaansa.

Tilaisuuteen oli saapunut 22 kadettiveljeä.

Klo 12.00 laskettiin kukkalaitteet Hietaniemessä Sankariristille ja Suomen Marsalkan haudalle.

Kurssin asioita käsittelevä kokous pidettiin Motissa ja illallistanssiaiset naisineen Santahaminan upseerikerhossa iloisen ja veljellisen seurustelun merkeissä.

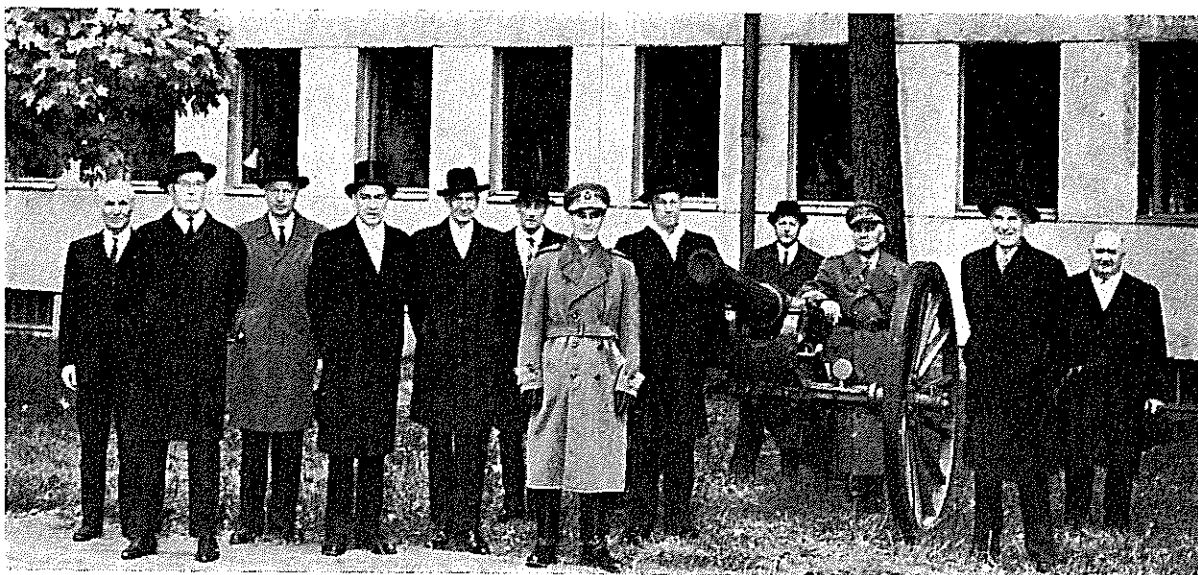
Kadetti n:o 1667

KESTÄVÄT ELEMENTTIKORSUT MEILTÄ

Rajaville OY

BETONI- JA BETONITUOTETEHDAS

OULU — PUH 33 233 vaihde

5. KADETTIKURSSI 40-VUOTIAS

Lokakuun 16. päivä 1924 lähti silloinen 5.Kadettikurssi elämäniloisena ja huolettomana Munkkiniemen koulusta aloittamaan kaksi vuotta aikaisemmin opiskelunsa Arkadiassa. Yhteinen kurssi-illallinen nautittiin Kaisaniemen ravintolassa ja toveri-illallinen Katajanokan upseerikasinossa.

Se joukko, joka 16.10.1964 kokoontui Hietaniemeen osoittamaan kunnioitustaan sodassa kaatuneiden aseveljien ja Suomen Marsalkan muistolle ja jatkaakseen sieltä toverilounaalle Kadettikouluun, oli ainakin ulkonaisesti paljon muuttunut. Mainitaanpa nimet: eliniäksi kurssinvanhimmaksi kadettiväpeli Ilmari Rytkösen kuoleman jälkeen valittu Huhtala, Arra, Ehrnrooth, Glantz, Harvila, von Hertzen, Jokipaltio, Lindeman, Ojanperä, Palmgren, Pietiläinen, Santavuori, Standertskjöld, Stolpe ja Timonen. Tukevia sefiä, joukossa vielä sentään joitakuuta entiset linjansa säilyttäneitäkin. Toverilounaalla kadettikoulussa sijoitettiin kaikki meidät nykyisten kadettien pöytiin eräänlaisiksi pöydänvanhimmiksi. Meillä oli tilaisuus todeta, että nuori polvi käyttäytyi tahdikkaasti ja tyylikkäästi ja piti yllä vilkasta seurustelua johdattamalla puheen aikoihin entisiin, mutta noudattaen vanhaa hyvää neuvoa, ettei herrasmiehen tapoihin kuulu seurustella kyselemällä eikä itsestään puhumalla. Huhtala kiitti koulua ja kertoi nykyisille kadeteille 5.Kadettikurssin ajoista.

Mutta sitä ennen — heti kun oli saavuttu Santahaminaan — vietettiin mieleenpainunut hetki sankariaulassa, kaatuneiden kadettiupseerien muistotaulujen edessä. Se on koruton ja kaunis, tuo aula, ja panee ajattelemaan elämän katoavuutta ja samalla sen arvoa sekä johtajan tehtävän vaikeutta. Uskon että siinä katoaa halu antaa viisaita neuvoja, mutta samalla kirkastuu esimerkin voima, ja tieto omien mahdollisuuksien riittämättömyydestä. Kuinka käytkin etsikköaikani ennen sotaa, kuinka suoritin tehtäväni kovan todellisuuden tullen, kuinka luja olen ollut, kun maata on rakennettu uudestaan?

Illalla kokoonnuimme daameinemme Kulosaaren kasinolle, kadettiaikaiseen unelmiemme paikkaan. Esteet olivat silloin pääasiassa rahallista laatua, ja hyvä on, jos ovat siitä vähentyneet. Paikka on todella viehättävä ja Herman Standertskjöldin valmistelut kunniaksi hänen järjestelytaidolleen: vähällä paljon. Ihailimme daamiemme ikuista raikkautta, ja keskustelu solisi vuolaina puroina molempien kotimaisten lisäksi paljon ranskaksi. Ihailimme myös nuorimman rouvamme kenraalitar Ehrnroothin hyvää suomenkielen taitoa — kuinkahan on oma kielitaitomme vuosien mittaan ruostunut? Rouva Arra uutena tulokkana kelpaa meille erinomaisesti esimerkiksi — hän liikkui kuin täydellinen diplomaatti eurooppalaisella kielikartalla. Tunsimme itsemme ylpeiksi siitä, että rouva Wallenskjöld-Lindeman on ikuistanut niin monen nimekkään upseerimme piirteet onnistuneissa muotokuvissa — tuntui kuin meillä kaikilla olisi siihen ollut osuutta. Rouvat Stolpe ja Schildt olivat tulleet juhlaa varten pääkaupunkiin, ja "paikallisista" olivat läsnä rouvat Harvila, Huhtala, von Hertzen, Standertskjöld ja Santavuori, aikaisemmin mainittujen lisäksi. Baarin uljas viikinkilaiva sai meidän puolestamme enimmäkseen purjehtia yksinään kostealla väylällensä, tanssilattia sensijaan houkutteli verestämään kadetti-kaalien aikaisia muistoja — ja monia muita. Tashkentista olivat juhlaa muistaneet sähköellä Tauno ja rouva Tuurna.

Ja niin kului ilta — jatkuakseen seuraavan päivän kurssikokouksena. Silloin oltiin perinteelliseen tapaan Marskin kabinetissa Katajanokalla, luettiin vuosikertomus ja suuren juhllisuuden vallitessa hyväksyttiin ilitt. Kurt Lindeman on sen jälkeen kun monivuotinen all round-toimitsijamme Nisse Kraemer lähti ikuiselle matkalleen, hoitanut yhteiset käytännölliset järjestelymme — alussa hiukan mukisten, niin kuin hyvään sotilastyyliin kuuluu, mutta tunnollisesti ja kaikkien suureksi tyytyväisyydeksi. Tilintarkastajien vaikeasta tehtävästä suoriutuivat Harvila ja Stolpe yllättävän hyvin. Huhtala antoi tavanmukaisen katsauksen kuluneeseen vuoteen, ja sitten jutut jo siirtyivätkin menneisiin aikoihin.

Mutta kuinka kuuluukaan komento ilmoituksen jälkeen: katse eteen — päin!

		4. ME-KURSSI	
	Komdri Pukkila, Eino Olavi	myönnetty ero	3. 12. 1964
		9. ME-KURSSI	
Kom	Salminen, Matti Hans	ylennetty kommodoriksi	25. 9. 1964
		18. KURSSI	
Evl	Kupiainen, Toivo Armas	myönnetty ero	9. 1. 1965
		19. KURSSI	
Evl	Ollila, Tuure Pellervo	myönnetty ero	8. 2. 1965
		20. KURSSI	
Maj	Komonen, Osmo Valio	ylennetty everstiluutnantiksi	25. 9. 1964
		21. KURSSI	
Kapt	Mäkinen, Esko Johannes	myönnetty ero	6. 1. 1965
		22. KURSSI	
Evl	Mustonen, Kalervo	ylennetty everstiksi	25. 9. 1964
		23. KURSSI	
Evl	Paimela, Kauko Antero	myönnetty ero	10. 10. 1964
		15. ME-KURSSI	
Maj	Lyytinen, Olavi	ylennetty everstiluutnantiksi	25. 9. 1964
"	Ravanko, Sulo Aleksander Nikolai	myönnetty ero	4. 1. 1965
		24. KURSSI	
Maj	Ruhanen, Veli Osmo	myönnetty ero	5. 11. 1964
		25. KURSSI	
Kapt	Elomaa, Jorma Tapani	ylennetty majuriksi	25. 9. 1964
		26. KURSSI	
Maj	Pajula, Jukka Jalmari	ylennetty everstiluutnantiksi	25. 9. 1964
Kapt	Ketonen, Aati Viljam	myönnetty ero	3. 11. 1964
Maj	Lehmusto, Pentti Henrik	ylennetty everstiluutnantiksi	23. 10. 1964
		27. KURSSI	
Kapt	Vainio, Kaarlo Johannes Samuel	ylennetty majuriksi	23. 10. 1964
		18. ME-KURSSI	
Maj	Silvast, Pentti	annettu ye-upseerin arvo	23. 10. 1964
		28. KURSSI	
Maj	Hirvonen, Alpo	ylennetty everstiluutnantiksi	23. 10. 1964
Kapt	Käyhkö, Pekka Pentti Pellervo	ylennetty majuriksi	23. 10. 1964
		29. KURSSI	
Maj	Jousi, Tauno Tapio	annettu ye-upseerin arvo	23. 10. 1964
		34. KURSSI	
Kapt	Kohonen, Niilo Kalevi	ylennetty majuriksi	25. 9. 1964
Kapt	Lintunen, Jouko Kalevi	—, — —, — —, —	—, —
		23. ME-KURSSI	
Kapt	Pajunen, Aimo Kalervo	ylennetty majuriksi	25. 9. 1964
		36. KURSSI	
Kapt	Saarenheimo, Klaus Simo	annettu ye-upseerin arvo	23. 10. 1964
		24. ME-KURSSI	
Kapt	Kallio, Erkki Kustaa	annettu ye-upseerin arvo	23. 10. 1964
		37. KURSSI	
Kapt	Katona, Raimo Aulis Kalervo	annettu ye-upseerin arvo	23. 10. 1964
Kapt	Lauri, Arvo Heikki	—, — —, — —, —	—, —
Kapt	Mäkelä, Teuvo Vihtori	—, — —, — —, —	—, —
Kapt	Pänttjä, Osmo Jaakko Kalevi	—, — —, — —, —	—, —

25. ME-KURSSI			
Kaptil	Kuparinen, Teuvo Ilmari	annettu ye-upseerin arvo	23. 10. 1964
Kaptil	Tikka, Juha Yrjö Julius	—,— —,—	—,—,—
38. KURSSI			
Kapt	Alatalo, Martti Ilmari	annettu ye-upseerin arvo	23. 10. 1964
Kapt	Impola, Pentti Ensio	—,— —,—	—,—,—
39. KURSSI			
Kapt	Penttinen, Raimo Otso Kullervo	annettu ye-upseerin arvo	23. 10. 1964
42. KURSSI			
Ylil	Hiltunen, Arvi Antero	ylennetty kapteeniksi	25. 9. 1964
„	Heino, Mikko Martti Ilmari	—,— —,—	—,—,—
„	Kassinen, Timo	—,— —,—	23. 10. 1964
„	Suominen, Herman August	—,— —,—	—,—,—
45. KURSSI			
Ltn	Ahtikoski, Seppo Juhani	ylennetty yliluutnantiksi	25. 9. 1964
„	Autti, Erkki Juhani	—,— —,—	—,—,—
Ylil	Helasterä, Heikki Kalevi	myönnetty ero	21. 10. 1964
Ltn	Hälvä, Jouko-Juhani Pellervo	ylennetty yliluutnantiksi	25. 9. 1964
„	Heikkonen, Paavo Erkki Olavi	—,— —,—	23. 10. 1964
„	Innanen, Jouko Juhani	—,— —,—	—,—,—
„	Kauranen, Veli Aapo Sakari	—,— —,—	25. 9. 1964
„	Kolari, Eino Kalevi	—,— —,—	23. 10. 1964
„	Kopponen, Osmo Tapio Pellervo	—,— —,—	25. 9. 1964
„	Lehtola, Jukka	—,— —,—	—,—,—
„	Lenkkeri, Pekka Olavi	—,— —,—	23. 10. 1964
„	Peitsalo, Pekka Olavi	—,— —,—	25. 9. 1964
„	Piiroinen, Raimo Matias	—,— —,—	—,—,—
„	Rairama, Pertti Johan	—,— —,—	—,—,—
„	Rötsä, Mauri Kalevi	—,— —,—	—,—,—
„	Toivonen, Arvo Pentti Olavi	—,— —,—	—,—,—
„	Turunen, Raimo Ilmari	—,— —,—	23. 10. 1964

Valitettavan virheen vuoksi oli edellisestä numerosta jäänyt pois:

26. KURSSI

Ylil	Holvikari Ove Alfons Thorleif	ylennetty kapteeniksi reservissä	4. 6. 1964
------	-------------------------------	----------------------------------	------------

Vuoden 1965 aikana merkkivuotia täyttävät Kadettiupseerit

Skrifvars, G S	25. 3.		70	Lucander, G J W	7. 8.	Helsinki
Sundman, S A	12. 5.	Helsinki	vuotta	Alfthan, K O A	5. 10.	Urjala
Ramsay, G A E	15. 6.	Somerniemi				
Kurikka, E O	2. 1.	Helsinki	60	Yläkari, T H	28. 4.	Helsinki
Fabritius, Torfinn	6. 1.	Reposaari			Vaalivirta, T N	29. 4.
Larmala, P B	24. 1.	Maunula	vuotta	Mandelin, E A	3. 5.	Turku
Pukkila, E O	6. 2.	Helsinki			Mäntyvaara, E J	10. 5.
Aaltonen, R O	8. 2.	Helsinki		Metsola, K M	14. 5.	Finno
Ehrnrooth, A E	9. 2.	Turku		Hiltunen, T I	18. 5.	Kuopio
Kokkonen, P O	18. 2.	Tapiola		Koponen, Eino	19. 5.	Tapiola
Linkopuu, Esko	4. 3.	Helsinki		Läikkö, U K	20. 5.	Hyrylä
Lauramo, K M L	10. 3.	Helsinki		Helle, M A	29. 5.	Turku
Talamo, J S L	10. 3.	Tapiola		Korpijaakko, N E	5. 6.	Pihlajamäki
Karhunen, V E	15. 3.	Helsinki		Salmio, V A	24. 6.	Tapiola
Lehtosaari, M K A	18. 3.	Oulu		Salkala, Y A	27. 6.	Kauniainen
Tuulensuu, V A	20. 3.	Helsinki		Ryynänen, Martti	1. 7.	Joensuu
Laitinen, Viljo	29. 3.	Helsinki		Kettunen, A J O	6. 7.	Helsinki
Niemi, A F J	1. 4.	Jämsänkoski		Wikman, K L	6. 7.	Helsinki
Grönholm, H A S	4. 4.	Helsinki		Vähätupa, V V	8. 7.	Helsinki
Kurimo, A G (Kyösti)	8. 4.	Vääksy		Heikkilä, E I	13. 7.	Asikkala
Stjernvall, E W	10. 4.	Helsinki		Tuomi, T T	14. 7.	Helsinki
Palmroth, Hugo	15. 4.	Kauniainen		Mäkinen, P A	19. 7.	Hämeenlinna
Chydenius, T O	21. 4.	Tampere		Leikola, E O	2. 8.	Vaasa
Rautavaara, A B	18. 4.	Helsinki		Kuumola, Martti	9. 8.	Kerava

Ericsson, H A M Y
Hahtela, V H
Lehtonen, U K
Rautsalo, A V
Hako-Rita, E A
de Bruyn-Ouboter, E J
Sarkia, L A
Järvinen, K I
Saarelainen, Y E
Tenhunen, E K
Miller, K F E
Hartikainen, Toivo
Halsti, W H
Oljemark, K-E
Hedman, G H
Förnäs, E H

19. 8. Helsinki
27. 8. Kumpuranta
4. 9. Helsinki
5. 9. Uukuniemi
9. 9. Turku
10. 9. Pohjankuru
15. 9. Helsinki
17. 9. Helsinki
17. 9. Joensuu
22. 9. Tapiola
1. 10. Helsinki
10. 10. Savonlinna
13. 10. Helsinki
14. 10. Helsinki
15. 10. Helsinki
16. 10. Lappfjärd

60
vuotta

Marttinen T L
Mäkinen S I
Karkaus, A V
Kare, R I
Katas, H H E
Korpikoski, E S
Hytinen, Tuomas
Soini, A J
Sirén, S-E
Karela, Paavo
Vuorenmaa, J A
Kalpamaa, A V
Lindfors, V O
Gabrielsson, B E N
Lindgren, S O

22. 10. Vaasa
28. 10. Helsinki
29. 10. Helsinki
3. 11. Helsinki
21. 11. Rauma
21. 11. Kokkola
25. 11. Porraskoski
25. 11. Helsinki
26. 11. Helsinki
4. 12. Helsinki
6. 12. Helsinki
20. 12. Kouvola
22. 12.
24. 12. Helsinki
29. 12. Helsinki

Kumlin, T E M
Mielonen, U O
Vihtonen, R O J
Puuperä, E Y I
Koivulehto, O K
Meisola, E V
Saukkonen, P E I
Forsblom, Igor
Karjalainen, U T
Lanamäki, A A
Pentti, A V
Mäkinen, E J
Kontiala, Lassi
Sipilä, R S
Sandbacka, E M
Anttinen, K E K
Lupari, J E
Sisto, M J
Korhonen, K K
Wahlström, K-G
Auterinen, Jaakko
Niemi, R O
Matikainen, U O
Erämetsä, E E
Eriksson, L E
Raimoranta T R J
Hälvä, E P
Salminen, P E
Opas, S V
Pesola, O O
Parkkonen, T E
Lahtela, O A
Jaarva, V G
Lehti, T O
Määttä, A E
Inkinen, Pauli
Pyysalo, E O
Karttunen, K F
Perasto, Eino
von Essen, N O
Väisänen, Aarne

2. 1. Helsinki
5. 1. Washington
15. 1. Lahti
16. 1. Lahti
17. 1. Oulu
23. 1. Mynämäki
23. 1. Riihimäki
30. 1. Mikkeli
30. 1. Oulu
7. 2. Kajaani
13. 2. Mahnala
16. 2. Lappeenranta
20. 2. Ilomantsi
24. 2. Hämeenlinna
25. 2. Kumlinge
10. 3. Helsinki
11. 3. Helsinki
22. 3. Helsinki
24. 3. Lappeenranta
30. 3. Loviisa
4. 4. Helsinki
4. 4. Rovaniemi
11. 4. Tuusula
15. 4.
16. 4. Helsinki
21. 4. Mietoinen
27. 4. Helsinki
28. 4. Helsinki
15. 5. Tampere
18. 5. Helsinki
25. 5. Tornio
3. 6. Helsinki
4. 6. Helsinki
4. 6. Kontioranta
11. 6. Hämeenlinna
14. 6. Helsinki
19. 6. Kymnlinna
29. 6. Hoikankangas
29. 6. Helsinki
9. 7. Vantaa
9. 7. Kuopio

50
vuotta

Isotalo, J E O
Tervasmäki, V O
Heikkinen, J E
Hakala, Sampsa
Varanka, R E E
Lassila, A E K
Masalin, J-E H
Uski, E J
Hannila, M S
Sävy, E J
Kaskinen, E K
Lehtonen, K J
Riihimäki, M J
Karhamo, Paavo
Heikkilä, K A
Koivula, H A
Hakkarainen, E O
Kajakka, Johannes
Pyykkö, O O
Muttonen, Jouko
Palokangas, M V
Heikkilä, P I
Jaale, L H
Salmela, Väinö
Katajavuori, H M
Turpeinen, J V A
Puolakkainen, J A
Landtman, Wilfrid
Perkki, V K J
Kujari, Eino
Saloranta, Y V
Aittola, H E
Koskenpalo, O U
Paasio, E K
Salonen, A O
Sallamaa, S E D
Pirhonen, J K E
Kiviranta, T O
Krogerus, H F V
Mattila, A T T

11. 7. Helsinki
11. 7. Helsinki
18. 7.
20. 7. Äänekoski
21. 7. Kouvola
22. 7. Virojoki
23. 7. Helsinki
8. 8. Helsinki
10. 8. Hamina
13. 8. Moskova
19. 8.
26. 8. Jyväskylä
26. 8. Hämeenlinna
2. 9. Helsinki
3. 9. Tampere
5. 9. Oulu
6. 9. Helsinki
6. 9. Tapiola
7. 9. Oulu
8. 9. Lappeenranta
11. 9. Helsinki
15. 9. Turku
20. 9. Dragsvik
25. 9. Turku
26. 9. Vaasa
26. 9. Kotka
29. 9. Pere
6. 10. Helsinki
25. 10. Helsinki
31. 10. Turku
8. 11. Helsinki
19. 11. Tapiola
21. 11. Mikkeli
26. 11. Tuira
29. 11. Helsinki
11. 12. Helsinki
13. 12. Tapiola
17. 12. Turku
25. 12. Kouvola
26. 12. Helsinki

SIDOSTE

sukka kestää

Uutispaloja

USA:n maavoimat

USA:n maavoimat käsittivät kesäkuussa 1964 mm 16 divisioonaa ja 8 itsenäistä prikaatia. Sen parhaiten varustetun osan muodostaa Euroopassa olevalle joh-toportaalle, US Army Europe (USAEUR), alistettu 7. Armeija. Siihen kuuluvat ROAD-kokoonpanoon muutetut 3. ja 4. Panssaridivisioona sekä 3., 8 ja 24. Mekanisoitu divisioona, modernilla kalustolla varus-tettua tukitykistöä sekä runsaasti tiedustelujoukkoja (Armored Cavalry).

Muista joukoista mainittakoon 2 divisioonaa Koreas-sa, 1 Havaijilla ja maahanlaskuprikaati Okinawalla, 2 mekanisoitua prikaatia Alaskassa sekä 1 jalkaväki-prikaati Panaman kanavalla.

USA:ssa olevaan startegiseen reserviin kuuluvat III Armeijakunta (1. ja 2. PsD, 5. MekD ja 4. JvD) sekä XVIII Maahanlaskuarmeijakunta (81. MID, 101. MID, 1. JvD ja 2. JvD).

Maavoimien reserveihin kuuluu erilaisessa valmiu-dessa olevia Kansalliskaartin (ARNG) ja Maavoi-mien reservin (USAR) yhtymiä yhteensä n 660 000 miestä. Reservien vahvuus on tarkoitus kohottaa 800 000:een.

Wehrkunde 9/64

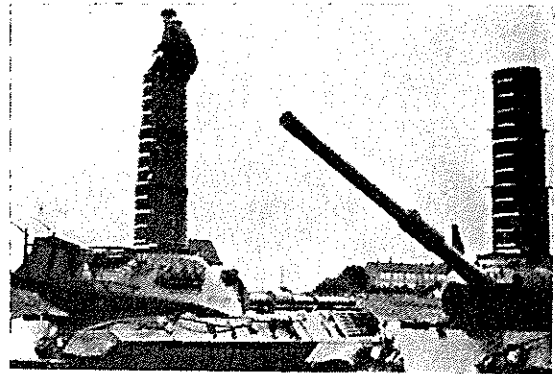
Neuvostoliiton maavoimat

NL:n maavoimat käsittävät nykyisin 130—140 täy-sin mekanisoitua divisioonaa, jotka jakautuvat tais-teluvalmiutensa mukaisesti kolmeen luokkaan.

- Ensimmäiseen luokkaan kuuluvat erittäin taiste-lukykyiset ja jatkuvasti toimintavalmiit divisioo-nat, joiden luku arvioidaan 25—30:ksi, ja jotka on ryhmitetty pääasiassa NL:n länsirajalle ja sa-telliittimaihien,
- Toiseen ryhmään kuuluvat divisioonat eivät ole täysivahvuisia, mutta ne voidaan tarvittaessa täy-dentää hyvin koulutetuilla reserviläisillä täysivah-vuisiksi. Tämä koskee 50—60 divisioonaa, joista pääosa lienee sijoitettu Uraalin tälle puolelle. On otaksuttavaa, että niiden kaaderit ja materiaali ovat täydellisiä.
- Kolmannen luokan n 50 divisioonaa näyttävät nykyisin muodostuvan lukumääräisesti heikoista rungoista ja ne kuuluvat ensisijaisesti NL:n itäi-siin sotilaspireihin. Niiden materiaali on suu-riin osaksi varastoituna.

Puna-armeijan divisioonille on tunnusomaista pans-sarivaunujen suuri ja henkilöstön erittäin pieni luku-määrä. Panssaridivisioonassa on 350 panssarivaunua ja n 9000 miestä ja mekanisoidussa 200 panssarivau-nua ja n 11 000 miestä.

Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift 10/64

Yläkuvassa Leopard vaunuja "jatkotorneineen". Alakuvassa pst-vaunu nousemassa rannalle

Panssarivaunut vesistön poikki

Viime kesänä saksalaisille teollisuusmiehille ja kor-keille NATO-upseereille järjestetyssä näyttöksessä esiteltiin uusien "Leopard"-panssarivaunujen ja pans-sarintorjuntavaunujen kykyä ajaa vesistön poikki. Veden alla ajoon varustetaan "Leopard" "jatkotornilla" ja torjuntavaunu snorkkelilla. Edellisen etuna on se, että vaunun johtaja voi ajon aikana olla tornissa tä-hystämässä. "Leopard" pystyi ajamaan yli 4 m sy-vässä vedessä. Sen varustaminen tätä varten kesti näyttöksessä vain n 5 minuuttia ja ajonopeus veden alla oli suunnilleen 100 m/min.

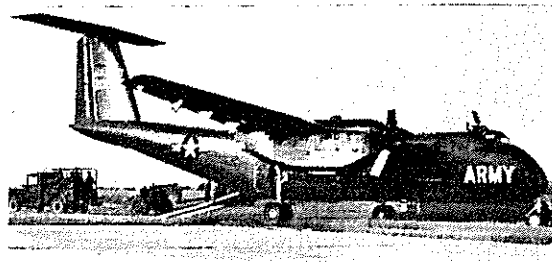
Wehr und Wirtschaft 8—9/64

Puna-armeijan "saarrostava jalkaväki"

Tällä nimellä kutsutaan NL:n sotilaskielessä taiste-luun heitettäviä laskuvarjo- ja maahanlaskujoukkoja. Toisessa maailmansodassa ei NL käyttänyt näitä jouk-koja suurissa puiteissa. Syy tähän on etsittävä kul-jetuskapasiteetin puutteesta. Puute on tämän jälkeen suurimmaksi osaksi poistettu, varsinkin kun on pi-detty huolta, että siviililiikenteen konekalustolla voi-daan täydentää kuljetusilmavoimia. Nämä molemmat sektorit on alistettu ilmavoimien johdolle. Puna-ar-meijalla on vähintään 10 maahanlaskudivisioonaa, joi-den kokonaisvahvuus on n 100 000 miestä. Niiden li-säksi on erikoisjoukkoja, kuten pioneeri-, suojele- ja panssarintorjuntayksiköitä.

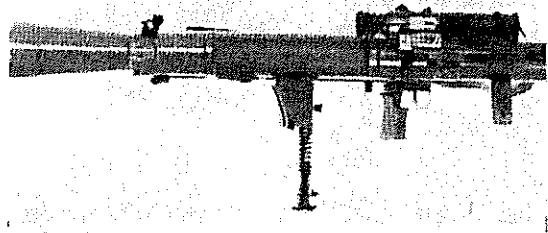
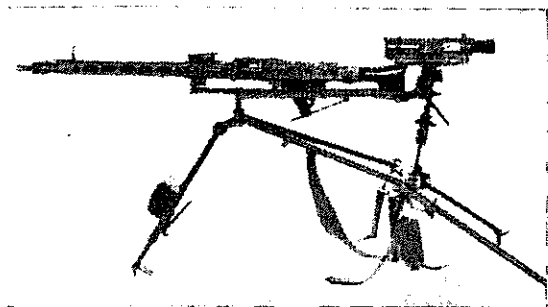
Wehrkunde 10/64

Uusi STOL-kuljetuskone

Viime huhtikuussa lensi kanadalaisen lentokone-
tehtaan valmistama DHC-5 Buffalo kuljetuskone en-
simmäisen lentonsa. USA:n maavoimat ovat tilanneet
tätä konetta neljä kappaletta kokeiltavaksi. Buffalossa,
joka muistuttaa jonkin verran edeltäjänsä Caribou-
ta, on kaksi potkuriturbiinimoottoria. Koneen suurin
lentopaino on 17 240 kg, jolloin se tarvitsee startissa
15 m:n korkeuteen 370 m:n matkan. Sen matkanopeus
on n 400 km/t. Kone voi kuljettaa 41 miestä täysissä
varusteissa, 35 laskuvarjojääkäriä tai esimerkiksi
kenttätukin vetäjiin.

Interavia 10/64

Infralaitteiden käyttö

Eräässä Truppenpraxis-lehden kirjoituksessa on
mm selvitetty infratähtäimien kanssa ylläkuvatuilla
aseilla suoritettu koeammunta, jonka tulokset olivat
seuraavat:

Kv sinko (ruotsalainen) Etäisyys 350 m
Maali: Psv-maali
3 laukausta: 3 osumaa
Mahdollinen ampuma-
etäisyys 400 m:iin

KK 1 jalustalla Etäisyys 500 m
Maali: Puukehikko 3x3 m
250 laukausta: 189 osumaa

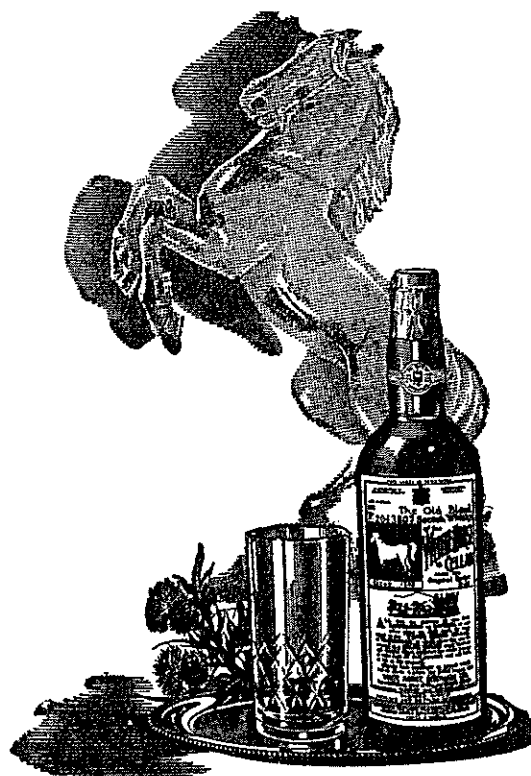
Aseissa oli vain infrakiikari. Infravalaisu suoritet-
tiin erillisellä heittimellä. Tuppenpraxis 9/64

Kiinan sotilaallinen valmius

Kiinalla on 2,4 miljoonaa miestä aseissa. Siten Kii-
nalla on maailman vahvimmat maavoimat. Ne on va-
rustettu tavanomaisella aseituksella, joka on saman-
laista kuin Korean sodassa 12 vuotta sitten. NL an-
toi vuoteen 1959 sotilaallista apua, joka ennen kaikkea
Korean sodan aikana kohosi miljardeihin dollareihin.

Kaiken NL:n avun loputtua kesällä 1960 ovat Kiinan
sotavoimat joutuneet suuriin vaikeuksiin. Panssari-
joukoilla on puutetta polttoaineesta, aseista ja väli-
neistä. Ilmavoimat ja merivoimat ovat suurimmaksi
osaksi lamassa. Sen vuoksi on Kiinan sotavoimilla
nykyisin vähemmän merkitystä, kuin mitä niiden lu-
kumääräisestä vahvuudesta saattaisi olettaa. Merivoi-
milla on yli 1140 sota-alusta yhteensä n 280 000 tn.
Ilmavoimilla on yli 2700 lentokonetta, joista n 2300 on
suihkukoneita. Sen tosiasian vuoksi, että merivoimat,
ilmavoimat ja panssarijoukot ovat jääneet kehityk-
sessä jälkeen, keskittyy maavoimien johto nykyisin
kahteen tekijään; raskaan tykistön iskuvoiman kehiti-
miseen ja jalkaväen massakäyttöön.

Wehrkunde 9/64

WHITE HORSE
of course!

Oy. HEINR. FRENTZ Ab.

Sisällysluettelo

	Sivu
Puolustusvoimain komentajan tervehdys	4
Kenttäpiispan tervehdys	5
Reino Hirvisepä: Jääkärien lähtiessä	6
Reino Hirviseppä: Viisikolmatta	7
Ev K J Mikola: Talvisodan asema Suomen uusimmassa historiassa	8
Ev J Jarkka: Elämisen, vaiko hengissä pysymisen taito?	10
In memoriam	11
Kapt K Saarenheimo: Nykypäivän Kadettikoulu	13
Maj N Lappalainen: Suomalaiset soturit vierailta taistelulentillä	20
Kapt M Santavuori: Farnborough 1964	27
Kapt Esa Seppänen: Meidän aikaan	33
"Kaaderi": Vakoojan kohtalo	41
Kadettikurskien kuulumisia	43
Vuoden 1965 aikana merkkipuosia täyttävät kadettiupseerit	46
Uutispaloja	48

Oy. FENNIA TRADING AB.

HELSINKI
Pohj.Rautatienk. 21 C

KYLKIRAUTA

Kadettikunta ry:n järjestölehti

N:o 65

Päätoimittaja: evl E Korpikoski, PEjärj-os,
puh 625801/2231

Toimituskunta:

evl E Korpikoski (phj), maj:t P Ojanperä (siht),
J Valtanen, N Lappalainen, A Pajunen, kapt
A Lauri ja maist U Ryönänkoski

Toimitussihteeri: kapteeni A Lauri,
Pääesikunta, puh. 625801/2628

Ilmoitukset: ltn V Levomäki, Sturenk 9
B 38, puh 714299

Taloudenhoito ja ilmoitusaineisto:
rouva Irja Wankka, Liisank 1, Helsinki,
12681/333

Kuvalaatat: Helander-Kliché, Helsinki,
puh 632042

Osoitteen muutokset: Kadettikunnan toimisto,
Fredrikink 16 A, 625801/2177 tai 57384

POSTISHIRTOTILI 30 909

MALLILTAAN JA VÄRILTÄÄN VIRALLINEN UPSEERIEIN KEVYT PÄÄLLYSTAKKI

Kangas on korkealaatuista täysvillaista erikoiskangasta, vuori erittäin vahvaa silkkiä. Huoliteltua työtä viimeistä tikkiä myöten.

Alla olevan mittataulukon perusteella on päällystakki helppo tilata myös postitse. Toimitus postinennakolla.

	N:o	46	48	50	52	54
takin pituus	cm	114	116	118	120	122
hihan pituus	cm	64	65	65	67	67
rinnan ympäryys paidan päältä	cm	92	96	100	104	108
Hinnat		173:50	177:95	177:95	177:95	185:70

Kun hihalaatat poistetaan on takki siviilissä hieno välikausiasu.

Helsinki, Keskuskatu 4, puh. 61 261